Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся! Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się! Пролетарии всех стран, соединяйтесь! [illegible]

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

15-ты ГОД КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ

ОРГАН ЦВК і СНК БССР
XIII ГОД ВЫДАНЬНЯ
ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА

ЧАЦЬВЕР 14 ЛІПЕНЯ 1932 г. № 155 (3534)

ТЭЛЕФОНЫ: [illegible]

УМОВЫ ПАДПІСКІ [illegible]

РЭДАКЦЫЯ І ВЫДАВЕЦТВА МЕНСК, ПЛЯЦ ВОЛІ, 17.

Сеньня у нумары

АБ РЭВАЛЮЦЫЙНАЙ ЗАКОННАСЬЦІ. ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ І САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР І ПАСТАНОВА ЦК КП(б)Б.
АРТЫКУЛЫ—ПЕРАДАВЫ: Разгортваньне таваразвароту — важнейшае зьвяно.
ВА ЎЗБРАЕНЬНІ СУСТРЭЦЬ УБОРКУ (З дакладу старшыні Калгасцэнтру тав. СТРЭЛЕ). (1-ая стар.)
ЯЦЭВІЧ А. М. І АЛЬПЕРЫН Я. Г.
Махілёўшчына сельскай гаспадаркі ў другой пяцігодцы (2-ая стар.)
Забясьпечыць баявую сустрэчу новаму навучальнаму году (2-ая стар.)
АБ ВЫНІКАХ ЛІПЕНЬСКАГА ПЛЕНУМУ ЦК І ЦКК КП(б)Б.
[illegible] пленуму Менскага Гаркому КП(б)Б разам з партактывам [illegible]. Даклад тав. ШАРАНГОВІЧА 9 ліпеня 1932 году.
Цэнтр партыйна-масавай работы — на поле, ў брыгады (3-яя стар.)
Пазыку «4-га завяршаючага» — ў масы (3-яя стар.)
Чаму не пачуты сыгналы «Савецкай Беларусі»? (3-яя стар.)
Менская абутковая і швейная «Кастрычнік» не прыступілі да вырабу прадметаў шырокага спажываньня (4-ая стар.)
ЗА ГРАНІЦАЙ (4-ая стар.)

Разгортваньне таваразвароту — важнейшае зьвяно

Ва ўчарашнім нумары нашай газэты надрукавана пастанова аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб практычных мерапрыемствах па рэалізацыі пастаноў ЦК УсеКП(б) аб савецкім гандлі і шырспажыве.

Вялізарнейшая палітычная важнасьць гэтай пастановы зусім відавочна таму, што аб'яднаны пленум на аснове глыбокага аналізу становішча разгортваньня савецкага і калгаснага гандлю ў БССР распрацаваў суму зусім канкрэтных мерапрыемстваў, хуткае і поўнае выкананьне якіх дасьць максымальную эфэктыўнасьць савецкага гандлю ў бліжэйшы час.

Пленум яшчэ раз завастрыў ўвагу ўсёй КП(б)Б на тое, што «разгортваньне савецкага гандлю зьяўляецца рашаючым пытаньнем на даным этапе сацыялістычнага будаўніцтва, ад пасьпяховага вырашэньня якога залежыць далейшае разгортваньне таваразвароту паміж горадам і вёскай, арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасу, уздым вытворчай актыўнасьці калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў і стварэньне гэтым самым вялізарных дадатковых рэсурсаў для палепшаньня снабжэньня рабочых і працоўных вёскі».

Іменна на ўсямернае разгортваньне таваразвароту паміж горадам і вёскай, на яшчэ большае арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў, накіраваны такія важнейшыя дакуманты партыі і ўраду, як пастановы аб збожжа- і мясазагатоўках, аб с.-г. падатку, аб гандлі калгасаў, калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў. Гэтыя пастановы выцякаюць з рашэньняў 17-й партыйнай канфэрэнцыі.

Бясспрэчна, што КП(б)Б, пад кіраўніцтвам ЦК на чале з тав. Гікало ужо мае рад дасягненьняў у галіне разгортваньня таваразвароту, у разьвіцьці калгаснага гандлю. Яны выяўляюцца ў падвышэньні вытворчай актыўнасьці калгасьнікаў і працоўных мас [illegible]

[illegible]

ты па арганізацыі масавых выездаў калгасаў, калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў на калгасныя базары.

Нарэшце, прычыны хаваюцца ў тым, што на мясцох яшчэ няма сапраўды бальшавіцкай барацьбы з праваапартуністычнымі і кулацка-нэпманскімі элемэнтамі, якія імкнуцца разгортваць калгасны гандаль за кошт цэнтралізаваных загатовак, якія слабай барацьбой з ажыятажам оптавымі прадуктамі, слабай барацьбой са спэкуляцыяй, дэзарганізуюць рынак, а таксама і «лявацкай» практыкай, якая праяўляецца ў адміністраваньні, у імкненьні рэглямантаваць калгасны гандаль, у прымацаваньні калгасаў да прадпрыемстваў і г. д.

У рэзалюцыі пленума падкрэсьлена, што выраб тавараў шырокага спажываньня ёсьць важнейшая ўмова для разгортваньня савецкага гандлю і стымуляваньня вывазу с.-г. прадуктаў калгасьнікамі і працоўнымі аднаасобнікамі на рынак. Пленум вызначыў дадатковую норму вырабу прадметаў шырокага спажываньня дзяржаўнай мясцовай прамысловасьцю і прамкаапэрацыяй—**побач з поўным выкананьнем гадовых праграм выпусьціць дадаткова тавараў на суму—30,605.480 руб., лічучы гэтую праграму мінімальнай.** Пленум катэгарычна асудзіў пагардлівыя адносіны некаторых гаспадарчых арганізацый да вырабу прадметаў гаспадарчага ўжытку, якія патрэбны ў быце гаспадарцы шырокіх мас спажыўцоў

Вялікую ролю ў выкананьні пляну вырабу прадметаў шырокага ўжываньня адыгрывае прамкаапэрацыя. Аднак, на мясцох праяўляюцца рад фактаў агіднейшых адносін да работы, прамкаапэрацыі як выкідваньне арцеляў з займаемых памяшканьняў і інш. Пленум абавязаў партыйныя і савецкія арганізацыі на мясцох з усёй уважлівасьцю разгледзець патрэбы саматужных арцеляў [illegible]

[illegible]

Прывітаньне Заходняга абкому УсеКП(б)

ЦК КП(б)Б—тав. ГІКАЛО

ЦВК БССР—тав. ЧАРВЯКОВУ

[illegible]

Няхай жыве Савецкая Беларусь!

Сакратар Абкому УсеКП(б) РУМЯНЦАЎ. [illegible]

Выканаць баявое заданьне

Усім сакратаром ГК і РК КП(б)Б, ЛКСМБ, Лесбелу Белкаапсаюзу

[illegible]

Сакратар ЦК КП(б)Б [illegible]

Усім ГК і РК КП(б)Б

[illegible]

Нам. Зав. Агіт. Мас. Адз. ЦК КП(б)Б ЛЕНЦЛЕР.

ПАПРАЎКА

У рэзалюцыі 3-га аб'яднанага Пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб савецкім гандлю і шырспажыве, у разьдзеле «у галіне арганізацыі сустрэчнага гандлю прамтаварамі» у абзацы шостым укралася памылка. Напісана «давесьці удзельную вагу завозу тавараў у вёску ня менш 50 проц.»—трэба—55 проц.

Пастановы ЦВК, СНК БССР і ЦК КП(б)Б аб рэвалюцыйнай законнасьці—у масы

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР аб рэвалюцыйнай законнасьці

Надаючы вялізарнейшае значэньне пастанове Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 25-га чэрвеня 1932 г. аб рэвалюцыйнай законнасьці, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР [illegible] пастанаўляюць:

1. Прапанаваць органам пракуратуры і РСІ на працягу ліпеня 1932 г. правесьці праверку ўсіх маючыхся заяў аб парушэньнях рэвалюцыйнай законнасьці, шляхам правядзеньня адчыненых паседжаньняў бюро скаргаў і выездаў пракурораў непасрэдна ў сельсаветы, саўгасы і калгасы, прыцягваючы да разгляду заяў групы садзейнічаньня, пасты бюро скаргаў, рабселькораў, нарзасядацеляў, вытворча-таварыскія і сельскія суды і шырокія колы калгасьнікаў, беднякоў і серадняkоў-аднаасобнікаў.

Органам РСІ і пракуратуры, РВК, гарсаветам і сельсаветам на далейшы час забясьпечыць разгляд заяў аб парушэньнях рэвалюцыйнай законнасьці, устанавіўшы дакладны ўлік паступаючых заяў, выканаўцаў, адказных за іх разгляд і расьледваньне, тэрміны праходжаньня і адказу скаргніку, зьвярнуўшы пры гэтым асаблівую увагу на разбор скаргаў рабочых, калгасьнікаў, працоўных сялян, чырвонаармейцаў і спэцыялістаў.

2. Прапанаваць пракуратуры рэспублікі на працягу ліпеня і жніўня праверыць практыку накладаньня штрафаў райвыканкомамі, гарсаветамі і сельсаветамі, асабліва ў сувязі з праводзімымі сельска-гаспадарчымі кампаніямі. РВК, гарсаветам і сельсаветам неадкладна скасаваць і зьняць усе адміністрацыйныя штрафы і спагнаньні, калі будзе ўстаноўлена, што яны накладзены ў парушэньне агульнасаюзнага і рэспубліканскага заканадаўства.

3. Пасьлядоўна праводзячы ўстаноўленыя савецкім законам заданьні і меры ў адносінах да кулацкіх элемэнтаў, прапанаваць РВК, гарсаветам, сельсаветам і фінансавым органам ў далейшай сваёй рабоце, асабліва ў час правядзеньня надзвычайных сельскагаспадарчых кампаній [illegible]

4. Абавязаць органы пракуратуры прыцягваць да суровай адказнасьці службовых асоб ва ўсіх выпадках парушэньня імі правоў працоўных, асабліва ў выпадках незаконных арыштаў, вобыскаў, канфіскацый, або адабраньня маемасьці, высяленьня з кватэр, незаконнага пазбаўленьня выбарчых правоў і інш., накладаючы на вінаватых суровыя меры спагнаньня.

5. Зварочваючы ўвагу ўсіх мясцовых органаў савецкай улады і пракуратуры на тое што задача самага строгага захаваньня рэвалюцыйнай законнасьці ў адносінах да калгасьнікаў і калгасаў зьяўляецца задачай асабліва важнай, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР прапануюць мясцовым органам савецкай улады і пракуратуры няўхільна прыцягваць да суровай адказнасьці службовых асоб, вінаватых у парушэньні асноўных пачаткаў калгаснага будаўніцтва:

а) у парушэньні выбарнасьці праўленьняў і іншых органаў калгасаў;

б) у сваявольным распараджэньні маемасьцю калгасаў, іх грашовымі сродкамі і адведзенай у іх карыстаньне зямлёй;

в) за ўжываньне недапушчальных прыёмаў камандваньня ў адносінах калгасаў (у прыватнасьці, самавольная перабудова калгасаў, іх узбуйненьне, беспадстаўнае выключэньне і інш.). Мясцовыя органы савецкай улады і пракуратуры абавязаны забясьпечыць на справе няўхільнае ўжываньне прынятых урадам СССР пастаноў аб разгортваньні гандлю калгасаў і калгасьнікаў, аб стварэньні калгасных базараў, аб забароне прымусовага абагульваньня жывёлы, птушкі і г. д.

6. Улічваючы вялізарную ролю сельсаветаў, як важнейшага нізавога зьвяна [illegible] у сыстэме саветаў, [illegible] з аднаго боку, [illegible] дапамогай ім у рабоце, неаслабнага кантролю за іх дзейнасьцю, прымаючы сваячасовыя меры да барацьбы як супроць недаацэнкі саветаў, так і, з другога боку, супроць парушэньня саветамі рэвалюцыйнай законнасьці.

7. У мэтах далейшага ўмацаваньня рэвалюцыйнай законнасьці, палепшаньня і ўзьняцьця значэньня судова-пракурорскіх органаў катэгарычна забараніць зьнімаць або перамяшчаць народных судзьдзяў ня інакш, як паводле пастановы Прэзыдыуму Вярхсуду, зьняцьцё і перамяшчэньне раённых пракурораў ня інакш як з дазволу пракурора рэспублікі.

8. Прапанаваць гарсаветам, РВК і сельсаветам на працягу ліпеня на пашыраных паседжаньнях пленумаў, з удзелам груп садзейнічаньня, пастоў бюро скаргаў, шэфбрыгад і сацнамесьнікаў і нарзасядацеляў, прапрацаваць пастановы аб рэвалюцыйнай законнасьці ЦВК і СНК СССР і гэтую пастанову, заслухаўшы даклады пракурораў аб становішчы рэвалюцыйнай законнасьці ў раёне, савеце і на падставе гэтага распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па ажыцьцяўленьні вышэйпаказаных пастаноў ва ўмовах дадзенага раёну ці савету.

9. Заслухаць даклад Пракурора рэспублікі на Прэзыдыуме Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту аб праробленай ў выкананьне гэтай пастановы рабоце ў верасьні месяцы.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **А. Галадзед.**

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **М. Гілякевіч.**

Пастанова ЦК КП(б)Б

ЦК КП(б)Б зварачвае ўвагу ўсіх ГК, РК і ўсёй КП(б)Б на вялізарнае значэньне пастаноў ЦВК і СНК Саюзу ССР і ЦК УсеКП(б), а таксама пастановы ЦВК і СНК БССР аб рэвалюцыйнай законнасьці. Гэтыя пастановы маюць асаблівае значэньне для БССР з тае прычыны, што абсьледваньне працы судовых органаў і Пракуратуры БССР, зробленае камісіямі ЦКК УсеКП(б), а таксама матар'ялы абсьледваньня па лініі ЦКК КП(б)Б, Пракуратуры, ДПУ, ЦВК і інш. паказваюць, што побач з пэўнымі посьпехамі ў справе ўмацаваньня рэвалюцыйнай законнасьці ў БССР, маецца цэлы шэраг фактаў грубага парушэньня рэвалюцыйнай законнасьці з боку сяброў партыі і службовых асоб, зусім недапусьцімыя парушэньні важнейшых пастаноў ЦК УсеКП(б) і СНК СССР аб савецкім калгасным гандлю, аб хлеба і жывёланарыхтоўках, выбарнасьці ў калгасах і інш., наглядаецца недастаткова рашучая барацьба супроць гэтых парушэньняў, а ў паасобных выпадках і нежаданьне выпраўляць гэтыя парушэньні.

ЦК КП(б)Б прапануе ГК і РК КП(б)Б спэцыяльна абмеркаваць гэтыя пастановы на паседжаньнях Бюро ГК і РК і прыняць самыя рашучыя меры да таго, каб забясьпечыць поўнае выкананьне вышэйадзначаных пастаноў. З гэтай мэтай:

1. Правесьці шырокую папулярызацыю пастаноў партыі і ўраду аб рэвзаконнасьці сярод рабочых, калгасьнікаў і ўсіх працоўных.

2. Прымаючы пад ўвагу, што ў залежнасьці ад таго, у якой меры Пракуратура і суды будуць быстра рэагаваць і з усёй пралетарскай суровасьцю караць вінаватых за парушэньне рэвалюцыйнай законнасьці, будзе залежыць у значнай меры, і поўнае ажыцьцяўленьне гэтых пастаноў партыі і ўраду, абавязаць Пракуратуру і суды перабудаваць сваю работу такім чынам, каб барацьба за поўнае правядзеньне ў жыцьцё пастаноў партыі і ўраду «Аб рэвалюцыйнай законнасьці» была, асабліва, у бліжэйшы пэрыяд іх галоўнай працай.

3. Абавязаць органы пракуратуры і суды разгарнуць сур'ёзную работу на аснове закону «Аб рэвалюцыйнай законнасьці» па правядзеньні гэтых рашэньняў у жыцьцё, прыцягваючы да суровай адказнасьці і пакараньні вінаватых у пакрыўленьнях, перагібах, адміністраваньні. Усе ўстановы і арганізацыі абавязаны аказваць органам пракуратуры ў гэтай працы поўную дапамогу і садзейнічаньне.

4. Правесьці абсьледваньне становішча рэвзаконнасьці ў групе раёнаў (Копыльскім, Чырвона-Слабадзкім, Пухавіцкім, Талачынскім, Камарынскім, Чашніцкім) і праз месяц заслухаць на Бюро даклад аб выніках праверкі.

5. Прапанаваць пракуратуры і РСІ падагуліць маючыяся ў розных установах абсьледавальскія і іншыя матар'ялы аб становішчы рэвалюцыйнай законнасьці і прыняць неадкладныя меры да прыцягненьня вінаватых у парушэньні рэвзаконнасьці да суровай судовай адказнасьці.

6. Улічваючы вялізарную ролю пракуратуры і суду ў барацьбе за рэвзаконнасьць, умацаваць пракуратуру і суды лепшымі найбольш вытрыманымі камуністамі. Даручыць Аддзелу Кадраў ЦК разам з НКЮ—тав. Ляўковым у 2-х дэкадны тэрмін прагледзець работнікаў пракуратуры і суду і ўносіць на працягу ліпеня на паседжэньні Сакратарыяту практычныя прапановы аб работніках для замацаваньня за пракуратурай і судом.

7. Прапанаваць НКЮ ўвайсьці з дакладам у СНК аб матар'яльным становішчы работнікаў Пракуратуры і судоў.

Ва ўзбраеньні сустрэць уборку

(З дакладу старшыні Калгасцэнтру тав. СТРЭЛЕ)

Лічбы і факты аб выніках веснавое сяўбы красамоўна сьведчаць аб вялізарнейшых посьпехах Савецкай Беларусі.

Агульны рост пасеўнай плошчы, рост удзельнай вагі саўгасаў і калгасаў — гэта наша вялізарнейшая перамога ў галіне сельскай гаспадаркі.

Мы маем ня толькі рост колькасных паказьнікаў па сацыялістычным сэктары сельскай гаспадаркі, але галоўным чынам, якасных паказьнікаў, росту прадукцыйнасьці працы, росту вытворчай ініцыятывы і самадзейнасьці калгасных мас. Калі ў параўнаньні з мінулым годам колькасьць калектывізаваных сялянскіх гаспадарак павялічылася на 7,4 проц., то за гэты час мы маем рост конскага паталоўя на 24,1 проц., яравога кліну—на 29,3 проц.

Мы маем далейшы рост прадукцыйнасьці калектыўнай працы. Калі ў мінулую весну на адну калектыўную гаспадарку было засеяна яравых 3,3 га, то ў гэтым годзе на адну калгасную гаспадарку засеяна ўжо 4,6 га.

Гэтакія-ж самыя паказьнікі і адносна засеву на аднаго працаздольнага і на адну цягавую адзінку.

Апроч таго, на адну калгасную гаспадарку ў параўнаньні з аднаасобнай гаспадаркай засеяна: у калгасе—4,6 га, а ў аднаасобнай гаспадарцы—2.2 га.

На адну працаздольную адзінку ў калгасе засеяна 1,80 га, а ў аднаасобнай гаспадарцы—0,99 га.

На аднаго каня ў калгасе засеяна 4,66 га, а ў аднаасобнай гаспадарцы—2,71 га.

Такім чынам, па ўсім паказчыкам выходзіць, што ў калгасе, як на адну гаспадарку, так і на адну рабочую адзінку і на аднаго каня засеяна ў два разы больш чым у аднаасобнай сялянскай гаспадарцы, што бязумоўна сьведчыць аб перавагах калектыўнай работы над дробнай аднаасобнай.

Звыш 25 проц. усіх калгасаў бралі ўдзел у сацспаборніцтве на хутчэйшае сканчэньне веснавое сяўбы.

Трэба асобна адзначыць, што ў час гэтай веснавое пасеўнае кампаніі значна ўзмацніліся і ўсталяваліся нацыянальныя калгасы. У нас маецца больш 200 польскіх калгасаў, больш 80 яўрэйскіх калгасаў, значная колькасьць латыскіх, літоўскіх, украінскіх і нямецкіх калгасаў.

Усе гэтыя нацыянальныя калгасы ў час веснавой сяўбы арганізацыйна замацаваліся і далі прыклады сапраўднай ударнай, бальшавіцкай барацьбы за выкананьне пляну веснавой сяўбы.

Калі да гэтага дадаць яшчэ канкрэтныя прыклады дзесяткаў і сотняў передавых калгасаў, якія ня толькі выканалі, але датэрмінова перавыканалі плян веснавой сяўбы, то стане зусім бясспрэчным і зразумелым, якіх вялізарнейшых посьпехаў мы дасягнулі ў час гэтай веснавой пасеўкампаніі ў справе сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі.

Гэтыя вынікі мы атрымалі пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі ў выніку няўхільнага ажыцьцяўленьня яе генэральнай лініі, у выніку практычнай рэалізацыі 6-ці гістарычных умоў т. Сталіна, у выніку арганізацыйна-гаспадарчага замацаваньня калгасаў.

Адначасова з вялізарнейшымі посьпехамі ў справе сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі, падрыхтоўкі і ходу веснавой сяўбы, мы з усёй яснасьцю выявілі недахопы і слабыя вучасткі нашае работы.

Падрыхтоўка і ход веснавое сяўбы паказалі, што ў радзе раёнаў зусім не разгорнута работа па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў. Падрыхтоўка і правядзеньне веснавой сяўбы ўскрылі шматлікія факты скажэньняў, перагібаў і адміністраваньня ў калгасным будаўніцтве.

Слабая работа па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні, перагібы і памылкі ў калгасным будаўніцтве далі добрую глебу для клясавага ворага—кулака. Паводле чаго ў радзе калгасаў мы наглядалі хістаньні і некаторыя выхады.

У сувязі з тым, што памылкі і скажэньні ў калгасным будаўніцтве былі галоўным чынам у галіне ігнараваньня статуту сельска-гаспадарчай арцелі, у галіне імкненьня пераскочыць цераз арцельную форму калгаснага руху, я лічу неабходным напомніць наступныя словы тав. Сталіна:

«Асноўнае зьвяно калгаснага руху, яго пераважная форма ў даны момант, за якую цяпер трэба ўхапіцца, становіць сабою сельска-гаспадарчая арцель. У сельска-гаспадарчай арцелі аграмаджаны асноўныя сродкі вытворчасьці, галоўным чынам, па зярнёвай гаспадарцы: праца, землякарыстаньне, машыны і іншы інвэнтар, рабочая жывёла, гаспадарчыя пабудовы. Не аграмаджваюцца прысядзібныя землі, дробныя гародзікі, сады, жылыя пабудовы, пэўная частка малочнай жывёлы, дробная жывёла, хатняя птушка і г. д. Арцель зьяўляецца асноўным зьвяном калгаснага руху, таму што яна ёсьць найбольш мэтазгодная форма вырашэньня зярнёвай праблемы. Зярнёвая-ж праблема зьяўляецца асноўным зьвяном у сыстэме ўсёй сельскай гаспадаркі, таму што без яе вырашэньня немагчыма вырашыць ні праблему жывёлагадоўлі, ні праблему тэхнічных спэцыяльных культур, якія даюць асноўную сыравіну для прамысловасьці. Вось чаму сельска-гаспадарчая арцель зьяўляецца ў даны момант асноўным зьвяном у сыстэме калгаснага руху. З гэтага вынікае прыкладны ўстаў калгасу, з гэтага павінны выходзіць нашы партыйныя і савецкія работнікі, адным з абавязкаў якіх зьяўляецца тое, каб вывучаць гэты ўстаў па сутнасьці і праводзіць яго ў жыцьцё да канца».

Гэтае ўказаньне тав. Сталіна неаднаразова падкрэсьліваў ЦК нашай партыі ў прыватнасьці ў пастанове ЦК УсеКП(б) ад 4-га лютага г. г. сказана, арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньня калгасаў іменна на сучаснай арцельнай стадыі іх разьвіцьця зьяўляецца асноўнай нашай задачай.

У шэрагу раёнаў нават, пасьля пастановы ЦК УсеКП(б) аб недапушчэньні прымусовага абагульваньня жывёлы вельмі нерашуча пачалі выпраўляць дапушчаныя перагібы і памылкі, забываючы, што нашай задачай на сучасным этапе зьяўляецца каб кожны калгасьнік меў у сябе карову, меў дробную жывёлу. Вельмі вялікія памылкі і перагібы былі дапушчаны пасьля ўзбуйненьня калгасаў. У шэрагу раёнаў у нас калгасы ўзбуйняліся адміністрацыйна, прымусовым парадкам. Напрыклад у Бярэзінскім раёне зьлілі без згоды калгасьнікаў калгасы «Чырвоны Бераг», «Чырвоны Муравейнік», «Энэргія» і «Герой Рэвалюцыі» і на другі дзень пасьля зьліцьця быў некаторы выхад калгасьнікаў з калгасаў.

Таварыш Стрэле падрабязна спыніўся на радзе фактаў голага адміністраваньня, якое ў нас часамі наглядаецца ў радзе раёнаў, гэтым самым выклікаючы незадаволеньне з боку калгасьнікаў.

У часе праполачнай і ўборачнай кампаній, мы павінны тыя памылкі, якія былі дапушчаны ў часе веснавой сяўбы самым рашучым чынам спыніць. Трэба па-сапраўднаму весьці барацьбу за ажыцьцяўленьне статуту сельска-гаспадарчай арцелі, рашуча змагаючыся з якімі-б там ня было імкненьнямі, з якога-б яны боку ня ішлі, пераскочыць праз арцельную форму калгаснага будаўніцтва.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР у сваёй пастанове аб рэвалюцыйнай законнасьці запісалі спэцыяльны пункт аб тым, што ЦВК і СНК СССР прапануюць мясцовым органам савецкай ўлады і пракуратуры няўхільна прыцягваць да суровай адказнасьці ўсіх асоб, вінаватых у парушэньні асноўных пачаткаў калгаснага будаўніцтва — у самавольным распараджэньні маемасьцю калгасу, грашовымі сродкамі і г. д.

У часе праполачнай і ўборачнай кампаніі трэба сканцэнтраваць усю ўвагу на арганізацыі працы ў калгасах, памятаючы, што посьпех сваячасовай ўборкі з найменшымі затратамі будзе залежыць у першую чаргу ад таго, наколькі мы правільна складзем брыгады, ад таго, наколькі правільна мы арганізуем працу.

Што практычна для гэтага неабходна зрабіць? Для гэтага неабходна ва ўсіх раёнах, па ўсіх сельсаветах выявіць лепшыя прыкладныя калгасы, якія сапраўды правільна арганізавалі працу ў сябе, якія сапраўды правільна пабудавалі брыгады па вытворчым прынцыпе, якія ўвялі зьдзельшчыну і правільна вядуць працу, для таго каб па іх прыкладзе навучыць усе астатнія калгасы, як трэба працаваць.

Трэба ва ўсіх калгасах скласьці гадавыя вытворчыя заданьні і даць гэтыя заданьні вытворчым брыгадам. У гэтым годзе разьмеркаваньне ўраджаю мы будзем праводзіць такім чынам, што вялічыня ацэнкі працадню кожнай брыгады будзе залежыць ад вынікаў работы гэтай брыгады, ад таго, наколькі гэта брыгада выканала сваё вытворчае заданьне. Між тым, у цэлым радзе калгасаў гэтых вытворчых заданьняў для брыгад мы не маем, а калі так, то значыцца, пры разьмеркаваньні ўраджаю мы ня зможам знайсьці паказьніка, па якім мы маглі-б меркаваць аб працаздольнасьці брыгады, аб выкананьні гэтай брыгадай пляну.

Трэба ва ўсіх брыгадах, ва ўсіх калгасах перагледзець нормы выпрацоўкі, устанавіць нормы выпрацоўкі на ўсе рабочыя працэсы ў час уборкі. Трэба адзначыць, што ў цэлым радзе калгасаў нормы выпрацоўкі ўстанаўляліся толькі для работ па веснавой сяўбе, а на час уборачнай кампаніі гэтыя нормы выпрацоўкі не ўстанаўляліся.

Асаблівую ўвагу трэба зьвярнуць на ўлік працадзён у калгасах. Трэба адзначыць, што нават пры самай ідэальнай пабудове брыгад, пры самай ідэальнай арганізацыі зьдзельшчыны ў калгасе, калі там ня будзе пастаўлены правільна ўлік працы, то ўсё пойдзе на няма нішто.

Улік працы зьяўляецца вельмі важнай справай ў арганізацыі працы ў калгасах і на гэтую справу трэба зьвярнуць асабліва сур'ёзную ўвагу.

Трэба ўзмацніць кіруючы склад брыгадзіраў. Трэба дабіцца такога становішча, каб ў складзе брыгадзіраў у нас былі найлепшыя калгасьнікі.

Мы ў БССР па калгасах маем каля 20.000 брыгадзіраў. Гэты склад зьяўляецца надзвычайна вялікай сілай і таму на работу з брыгадзірамі, як з калгасным актывам, на іх выхаваньне, на правядзеньне з імі адпаведных нарад, канфэрэнцый, сэмінараў, і г. д. трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу.

Кажучы аб арганізацыі працы ў калгасах, нельга ні ў якім выпадку моўчкі абыйсьці пытаньне аб разгортваньні сеткі культурна-бытавых устаноў. асабліва ў час ўборачнай кампаніі калі нам трэба прыцягнуць да працы ўсю масу калгасьнікаў і асабліва калгасьніц, чаму якраз паспрыяе арганізацыя дзіцячых ясьляў, пляцовак, сталовак, і г. д.

У нас паводле гадавога пляну, павінна быць арганізавана ў гэтым годзе 5.591 дзіц. ясьляў, а мы арганізавалі па зьвестках 68 раёнаў толькі 2680, г. зн. плян выкананы менш чым на 50 проц. Дзіцячых пляцовак павінна быць арганізавана 2.264, а арганізавана толькі 1.500. Сталовак павінны быць арганізавана 1629, а па зьвестках, якія маюцца па 17 раёнах іх арганізавана толькі 167.

На арганізацыю культурна-бытавых устаноў зараз-жа ў час уборачнай кампаніі неабходна зьвярнуць асаблівую сур'ёзную ўвагу, памятаючы, што посьпех ўборкі ў значнай ступені будзе залежыць ад таго, наколькі мы правільна і сваячасова разгарнем сетку гэтых культурна-бытавых устаноў.

Ужо цяпер нам трэба рыхтавацца да разьмеркаваньня даходаў і ўраджаю ў калгасах.

Зусім бясспрэчна, што разьмеркаваньне даходу і ўраджаю ў калгасах мае рашаючае значэньне ў арганізацыйна-гаспадарчым ўмацаваньні калгасаў, у пасьпяховым правядзеньні ўборачнай кампаніі.

Цяпер, пры падрыхтоўцы разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў у калгасах, мы павінны ўлічыць памылкі, якія былі дапушчаны ў гэтай справе ў мінулым годзе.

Гэтыя памылкі ў мінулым годзе ў справе разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў у калгасе заключаліся ў тым, што ў радзе калгасаў ураджай разьмяркоўваўся нават у часе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы у сакавіку і красавіку месяцах, і нават да сёньняшняга дню яшчэ маюцца такія калгасы, якія не разьмеркавалі ўраджай і даходы за мінулы год.

Другой памылкай, другім недахопам у справе разьмеркаваньня ўраджаю ў мінулым годзе зьяўлялася тое, што шмат калгасаў пры папярэдніх падліках, пры павялічэньні сваіх даходаў, выдалі больш, чым можна было даць пасьля правільных падлікаў працадзён. У выніку гэтага калгасьнікі перабралі, чаму не хапала насенных фондаў і не маглі быць выкананы пляны хлебазагатовак.

У радзе калгасаў у мінулым годзе пры разьмеркаваньні ўраджаю была шкодная кулацкая тэндэнцыя—захаваць свае лішкі, каб ня даць дзяржаве. Гэты ўрок мінулага году мы павінны таксама ўлічыць.

У радзе калгасаў мы маем расьцягваньне ўраджаю, а не яго разьмеркаваньне, бо праўленьні калгасаў правільна не арганізавалі гэту справу.

Улічваючы недахопы мінулага году ў справе разьмеркаваньня ўраджаю, нам трэба зараз-жа не чакаючы іводнага дню пачаць сур'ёзную падрыхтоўку да разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў ў калгасе ў 32 г. Неабходна да 20 ліпеня ва ўсіх калгасах правесьці праверку выпрацаваных (і запісаных) працадзён кожным калгасьнікам. Неабходны тыя недахопы, якія мы мелі ў сэнсе ўліку працадзён цяпер-жа самым рашучым чынам зьліквідаваць, зьнішчыць іх.

Трэба будзе ў гэтым годзе пры абмалоце справу паставіць такім чынам, каб кожны калгас да гэтага часу ўжо меў арыентыровачнае прыкладнае разьмеркаваньне ўраджаю, трэба арганізаваць справу такім чынам, каб адразу-ж у час малацьбы зараз-жа пасьля ўборкі калгас выканаў свае абавязкі перад дзяржавай па здачы таварнай прадукцыі і тут-жа даваў калгасьнікам 15—20 проц. змалочанага збожжа на расплатак за працадні.

Трэба забясьпечыць самым сур'ёзным кіраўніцтвам справу разьмеркаваньня ўраджаю ў калгасах з боку калгасных арганізацый, з боку с-саветаў, з боку РВК, зразумела ні ў якім разе не дапускаючы тут адміністраваньня.

Пастановы партыі і ўраду аб хлебазагатоўках, мясазагатоўках, аб калгасным гандлі бясспрэчна маюць вялізарнейшае палітычнае і гаспадарчае значэньне.

Першапачатковыя вынікі нашай работы па разгортваньні калгаснага гандлю на падставе пастаноў партыі і ўраду паказалі, якое вялізарнейшае значэньне маюць гэтыя пастановы ў справе рабочага забясьпечаньня, у справе арганізацыйна - гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў, у справе змычкі паміж горадам і вёскай.

Канчаючы я хачу падкрэсьліць, што ўсю працу па падрыхтоўцы і правядзеньню ўборачнай кампаніі мы павінны пабудаваць такім чынам, каб кожны Райкалгассаюз, кожная савецкая арганізацыя кожны сельсавет пайшоў непасрэдна у калгас, паглядзеў, што там робіцца, вывучыў хваробы гэтага калгасу, і, недапускаючы ніякага адміністраваньня ў калгасе канкрэтна практычна дапамог так, каб калгас правільна арганізаваў працу, правільна арганізаваў зьдзельшчыну, правільна паставіў ўлік працы, правільна прапрацаваў пастанову партыі і ўраду аб калгасным гандлі, правільна падрыхтаваўся да разьмеркаваньня ўраджаю.

Толькі ў тым выпадку, калі мы сапраўды канкрэтна падойдзем да кожнага калгасу, калі мы мітынгаваньне, агульныя разважаньні заменім штодзённай практычнай дапамогай кожнаму калгасу, толькі ў гэтым выпадку мы з посьпехам зможам выканаць тыя вялізарныя і складаныя задачы, якія ставяцца перад калгасьнікамі ў час уборачнай кампаніі.

Аб выніках ліпеньскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б

Рэзалюцыя пашыранага пленуму Менскага гаркому КП(б)Б разам з партактывам гарпартарганізацыі па дакладу т. Шаранговіча 9 ліпеня 1932 году

Заслухаўшы даклад т. Шаранговіча аб выніках ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б, пашыраны пленум Менскага гаркому КП(б)Б з актывам гарпартарганізацыі цалкам і поўнасьцю ўхваляе і далучаецца да пастаноў пленуму.

Актыў адзначае, што пастаўленыя пленумам задачы ў галіне правядзеньня прапалачна-ўборачнай кампаніі, разгортваньня савецкага гандлю, перабудовы і разгортваньня партыйна-масавай работы—зьяляюцца рашаючымі на даным этапе сацыялістычнага будаўніцтва.

У 3-ю бальшавіцкую вясну партыя атрымала новую бліскучую перамогу ў барацьбе за сацыялістычную рэканструкцыю сельскай гаспадаркі. Гэтай перамогай СССР канчаткова замацаваўся на сацыялістычным шляху, забясьпечыў выкананьне пяцігодкі ў 4 гады і бальшавіцкую падрыхтоўку да 2-й пяцігодкі пабудовы бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва.

Пленум з актывам з асаблівым задавальненьнем падкрэсьліваюць пасьпяховае завяршэньне сяўбы па БССР і што адставаньне, якое мела месца ў пачатку палявых работ, пры дапамозе і спэцыяльных указаньнях ЦК УсеКП(б), Цэнтральным Камітэтам КП(б)Б у асноўным ліквідавана ў выніку мабілізацыі ўсёй КП(б)Б на барацьбу за сяўбу і канкрэтнага апэрацыйнага кіраўніцтва ходам палявых работ з боку ЦК КП(б)Б на чале з т. **Гікало**, што азначае, што ЦК КП(б)Б рашуча ажыцьцяўляе бальшавіцкія мэтады кіраўніцтва, прыстасоўваемыя на ўсіх вучастках сац. будаўніцтва ленінскім ЦК УсеКП(б) і правадыром партыі тав. **Сталіным.**

Пленум патрабуе ад усіх ячэек КП(б)Б гораду і вёскі ўлічыць памылкі і недахопы, выкрытыя ў часе веснавой сяўбы, і на аснове рашэньняў пленуму ЦК КП(б)Б і пастановы ЦК УсеКП(б)—ад 5-га ліпеня—арганізаваць бальшавіцкую падрыхтоўку да ўборачнай кампаніі—«у яшчэ большай меры, чым тэта было ў часе пасеўнай кампаніі, сканцэнтраваць свае сілы на правядзеньні ўборачных работ, як акрэсьліваючых рэзультаты ўсяго с.-г. году, і ў сувязі з гэтым, на справе ўзмацніць увагу да пытаньняў сельскай гаспадаркі» (з пастановы ЦК УсеКП(б). Паставіць у цэнтры ўвагі пытаньні: барацьбы са стратамі, выразнай арганізацыі працы, выдачы натуральнай і грашовай часткі прыбыткаў у дасканалай адпаведнасьці з колькасьцю выпрацаваных кожным калгасьнікам працадзён, выдачы ў часе абмалоту авансаў калгасьнікам у лік натуральнай часткі прыбыткаў, ліквідацыя ўраўнілаўкі. Ад практычнага вырашэньня гэтых асноўных пытаньняў ва ўмовах кожнага калгасу залежаць посьпехі ўборкі.

Ва ўмовах БССР, барацьба за далейшае шпаркае разгортваньне сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі, арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў і штодзеннае кіраўніцтва імі набывае асаблівае палітычнае значэньне. Пленум адзначае, што аднэй з важнейшых прычын адставаньня ў сяўбе было навыстарчальна канкрэтнае кіраўніцтва раёнамі, калгасамі, саўгасамі. Таму пленум падкрэсьлівае асаблівае значэньне стварэньня рэзкага пералому ў бок паляпшэньня кіраўніцтва раёнам. Рашаючым у сучасны пэрыяд зьяўляецца веданьне і ўлік асаблівасьці кожнага раёну, калгасу, саўгасу і вёскі і ў адпаведнасьці з гэтым дыфэрэнцыяваньне кіраўніцтва.

Пленум зьвяртае ўвагу ўсіх арганізацый на неабходнасьць цеснага спалучэньня работ па ўборцы з арганізацыяй збожжазагатовак.

Рост індустрыялізацыі і ўмацаваньне СССР на сацыялістычным шляху далі магчымасьць партыі і ўраду пайсьці на зьніжэньне цэнтралізаваных збожжазагатовак і шырока разгарнуць калгасны гандаль.

Гэта патрабуе ад усёй арганізацыі дасканалага ўліку і бязумоўнай ліквідацыі памылак мінулага году ў тым, каб своечасова ва ўстаноўленыя тэрміны выканаць плян загатовак. Пленум і партактыў папярэджвае супроць мэханічных і ўраўнілаўскіх падыходаў пры давядзеньні плянаў загатовак да раёну, калгасу і вёскі, супроць настрояў апартуністычнага благадушша і самацёку, памятаючы, што рэшткі ліквідуемых капіталістычных клясаў будуць усімі сіламі імкнуцца зрываць выкананьне плянаў загатовак.

Пленум даручае бюро гаркому забясьпечыць глыбокую прапрацоўку плянаў збожжазагатовак на аснове ўліку асаблівасьцяй нашага раёну; у бліжэйшыя дзьве дэкады правесьці строгую праверку ўсяго загатоўчага апарату і ўмацаваць яго вопытнымі праверанымі работнікамі.

Разам з тэтым пленум падкрэсьлівае неабходнасьць спалучэньня ўборкі і збожжазагатовак з падрыхтоўкай і правядзеньнем асеньняй сяўбы і, у прыватнасьці, своечасовага выкананьня плянаў ворыва папару.

Па тым, наколькі партыйныя ячэйкі здолеюць дабіцца арганічнай увязкі своечасовай добраякаснай уборкі з абмалотам збожжа і вывазкай збожжа на загатоўчыя пункты—партыйная арганізацыя будзе меркаваць аб іх рабоце.

Пастанова ЦК УсеКП(б) і пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб разгортваньні калгаснага гандлю і вытворчасьці прадметаў шырокага спажываньня мае выключнае значэньне для Менскай партарганізацыі. Аднак, да гэтага часу калгасны гандаль у раёне разгорнут невыстарчальна, прадпрыемствы гораду не разгарнулі бальшавіцкай барацьбы за масавую вытворчасьць прадметаў шырокага спажываньня. Пленум абавязвае кожную партячэйку разьвіць шырокую растлумачальную і палітычную работу ў масах рабочых і калгасьнікаў вакол пытаньня савецкага гандлю, растлумачыць розьніцу паміж гандлем у сучасны момант і ў першы пэрыяд НЭП'у.

Кожны рабочы, калгасьнік і масы працоўных аднаасобнікаў павінны выразна разумець палітычнае значэньне савецкага гандлю на даным этапе, што зараз на рынку сустракаюцца сацыялістычная прамысловасьць з буйнай сацыялістычнай сельскай гаспадаркай, з калгасьнікам і працоўным аднаасобнікам, што на рынку вядзецца жорсткая барацьба, накіраваная на выкараненьне спэкулянта-перакупшчыка, што калгасны гандаль арганізацыйна-гаспадарча ўмацоўвае калгасы і яшчэ больш павышае матар'яльна-бытавы ўзровень рабочай клясы, калгасьнікаў і працоўных мас.

Пленум Менгаркому даручае кожнай партячэйцы распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы і арганізаваць ініцыятыву пралетарскай грамадзкасьці навакол пытаньняў разгортваньня вытворчасьці прадметаў шырокага спажываньня, дапамогі калгасам у пабудове магазынаў, складаў і ларкоў, па культурным абслугоўваньні базараў.

Пленум гаркому даручае бюро гаркому і партячэйкам у бліжэйшыя дні праверыць становішча вырабу тавараў шырокага спажываньня на прадпрыемствах г. Менску.

Каапэрацыйныя арганізацыі на вёсцы адыгрываюць вялікую ролю ў справе разьвіцця савецкага гандлю і прасоўваньня прадметаў шырокага спажываньня на вёску. Пленум даручае бюро гаркому ў бліжэйшы месяц праверыць работу апаратаў сельспажывўтаварыстваў, ужыць захады па ўмацаваньні іх кіруючымі і тэхнічнымі работнікамі. Вітаючы пастанову пленуму гаркому аб мабілізацыі 100 камуністаў для работы на вёсцы, пленум даручае бюро гаркому і партячэйкам ажыцьцявіць гэта мерапрыемства на працягу 2-х бліжэйшых дэкад.

Пастаўленая XVII усесаюзнай канфэрэнцыяй задача пабудовы бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва ў другой пяцігодцы патрабуе ўмацаваньня ўсіх органаў дыктатуры пралетарыяту.

Адзначаючы наяўнасьць раду выпадкаў грубага парушэньня рэвалюцыйнай законнасьці перагібаў, адміністраваньня з боку паасобных зьвеньняў апарату і паасобных работнікаў, пленум вітае пастанову ЦК УсеКП(б) і ЦВК СССР аб узмацненьні рэвалюцыйнай законнасьці і абавязвае ўсе ячэйкі ўзмацніць барацьбу з фактамі парушэньня рэвалюцыйнай законнасьці, прыцягваючы да самай суровай адказнасьці вінаватых у гэтых парушэньнях.

Перабудова і разгортваньне арганізацыйна-парт-выхаваўчай і масава-палітычнай работы—рашаючы фактар у ажыцьцяўленьні тых задач, якія на даным этапе ставіць партыя.

Пленум гаркому абавязвае ўсе партарганізацыі, на аснове пастаноў пленуму ЦК, ужыць рашучыя захады па ліквідацыі адставаньня ў пастаноўцы партработы. Ад кожнага парткалектыву і ячэйкі пленум патрабуе канцэнтрацыі ўвагі да пытаньняў: умацаваньня сярэдняга і нізавога партыйнага зьвяна, паляпшэньня зьместу партдня, разгортваньня выхаваўчай работы, асабліва сярод кандыдатаў партыі і новапрынятых членаў партыі, да разгортваньня масава-палітычнай работы, яе дыфэрэнцыяцыі прыстасоўна да асобных груп і катэгорый рабочых. Ведаць кожнага камуніста, кожнага рабочага і яго запатрабаваньні, павысіць ідэйна-палітычны ўзровень агітацыі—баявы лёзунг для кожнага зьвяна партарганізацыі, для кожнага камуніста.

Абстаноўка сучаснага пэрыяду характарызуецца нябывалым ростам індустрыяльнай магутнасьці СССР і ўмацаваньня СССР на сацыялістычным шляху; гэта выклікае шалёнае супраціўленьне рэштак капіталістычных клясаў, якія ліквідуюцца, на ўсіх вучастках сацыялістычнага будаўніцтва. Шалёная падрыхтоўка імперыялізму да новай вайны, шукаючы выхаду з крызісу, і ў першую чаргу супроць Савецкага саюзу, з асаблівай вострасьцю ставіць перад усёй партарганізацыяй задачу рашучага ўзмацненьня абароназдольнасьці краіны і пільнай увагі да міжнародных падзей і растлумачэньня іх шырокім рабочым масам.

Прымежнае становішча БССР ускладняе і абвастрае клясавую барацьбу. Задачай усёй КП(б)Б і яе Менскай арганізацыі зьяўляецца—узмацніць клясавую пільнасьць, зламаць супраціўленьне клясавага ворага, узмацніць барацьбу супроць правага «апартунізму»—галоўнай небясьпекі на даным этапе, супроць «левых» загібаў і прымірэнцаў да ўхілаў ад генэральнай лініі партыі.

Партактыў выказвае цьвёрдую ўпэўненасьць, што пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і Менскага гаркому на чале з тав. Гікало, Менская партарганізацыя сапраўды і хутка аўладае бальшавіцкім стылем у рабоце, апэрацыйнасьцю і канкрэтнасьцю ў кіраўніцтве і з посьпехам выканае задачы, ускладзеныя на яе па ажыцьцяўленьні генэральнай лініі партыі.

ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ БАЯВУЮ СУСТРЭЧУ НОВАМУ НАВУЧАЛЬНАМУ ГОДУ

Даць школам адрамантаваныя будынкі, студэнцтву—інтэрнаты—гэтакая задача гарсаветаў, райвыканкомаў і сельсаветаў

Будаўніцтву і рамонту школ— баявыя тэмпы

З новага навучальнага году значна пашыраецца сетка пачатковых школ, уводзіцца ўсеагульнае абавязковае навучаньне ў аб'ёме сямігодкі, у тэхнікумы і ВНУ будуць прыняты новыя тысячы студэнтаў. Усё гэта ставіць ва ўсю шырыню пытаньне аб пашырэньні вучэбнай плошчы ў школах і іншых навучальных установах, аб пашырэньні плошчы інтэрнатаў. Выкананьне гэтай задачы магчыма шляхам поўнага скончэньня будаўніцтва, распачатага ў папярэднія гады, выкананьня пляну будаўніцтва гэтага году і рэалізацыі дырэктыў партыі і ўраду аб аслабаненьні школьных памяшканьняў ад устаноў і асоб, якія ня маюць дачыненьня да школы.

Матар'ялы, якія мы сёньня зьмяшчаем, з усёй яскравасьцю гавораць аб тым, што ў падрыхтоўцы да новага навучальнага году ў шмат якіх мясцох ня ўзята належных тэмпаў, што далёка ня ўсюды скарыстоўваюцца мясцовыя рэсурсы для выкананьня плянаў школьнага будаўніцтва і будаўніцтва інтэрнатаў для студэнцтва. Пралетарская грамадзкасьць і шырокія масы рабочых, калгасьнікаў, беднякоў і серадняков-аднаасобнікаў па радзе раёнаў яшчэ не мабілізаваны на барацьбу за выкананьне плянаў школьнага будаўніцтва і рамонту школ.

Лепшыя вопыты барацьбы за скончэньне пляну школьнага будаўніцтва раёнамі не папулярызуюцца, не пераносяцца на ўвесь раён. У Нараўлянскім раёне будаўніцтва школ праходзіць наогул марудна. Бібікаўскі сельсавет гэтага раёну паказаў узор, як трэба будаваць школу. Пры тым жа недахопе матар'ялаў, шляхам мабілізацыі ўвагі калгасьнікаў і працоўнага насельніцтва сельсавет дабіўся таго, што ў в. Акулінцы гэтымі днямі заканчваецца пабудова школы. У Вузьдзенскім раёне, дзе была мабілізавана грамадзкасьць, дзе былі мабілізаваны мясцовыя рэсурсы, мы маем разгорнутае будаўніцтва і наадварот, дзе сельсаветы спалі, дзе мясцовыя арганізацыі стаялі ў баку, там будаўніцтва амаль ня рухаецца. Тое-ж самае мы назіраем ў Мазырскім, Рэчыцкім і радзе іншых раёнаў. Такі-ж самы малюнак мы маем у справе рамонту школьных будынкаў.

На мясцох яшчэ ня ўзяліся як належыць за рэалізацыю дырэктыў ураду аб аслабленьні школьных памяшканьняў ад прыватных асоб і ўстаноў. Прыклад агідна-бюракратычных адносін да гэтага важнейшага пытаньня паказвае Менскі камгас,—ён катэгарычна адмаўляецца выконваць пастановы ўраду. ЦКК НК РСІ павінен неадкладна заняцца гэтай справай.

Да пачатку заняткаў у школах засталося 1½ м-цы, трэба даражыць кожным днём. Мясцовыя, партыйныя, савецкія і грамадзкія арганізацыі павінны зьнішчыць усе перашкоды на шляху школьнага будаўніцтва, мабілізаваць шырокія масы працоўнага насельніцтва на барацьбу за рэалізацыю дырэктыў сакавіцкага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб выкананьні пляну школьнага будаўніцтва.

Мы катэгарычна настойваем перад Дзяржпляном — выдзеліць патрэбныя фонды будматар'ялаў для школ і інтэрнатаў. Аднак гэта ні ў якай ступені ня можа зьняць з парадку дню райвыканкомаў, гарсаветаў і сельсаветаў пытаньня аб максымальным скарыстаньні мясцовых рэсурсаў.

Школьнае будаўніцтва і рамонт школ павінны быць пушчаны на поўны ход.

Менскі камгас ігнаруе дырэктывы ўраду

У Менску няма амаль ніводнай школы, у якой заняткі ня ішлі-б у дзьве, часам і ў тры зьмены. Клясныя пакоі на працягу навучальнага году былі заняты ад ранку да позьняга вечара. Бязумоўна, такое становішча не магло не адбівацца на якасьці ўсёй школьнай і па-за школьнай работы.

Школы Менску патрабуюць неадкладна пашырэньня плошчы. Для гэтага ёсьць умовы. У школьных будынках зьмяшчаецца 13 устаноў і 71 сям'я, якімі занята больш 1.000 кв. мтр карыснай плошчы. Аслабаненьне гэтай плошчы ад устаноў і асоб дасьць нашым школам магчымасьць разьмясьціць шмат груп, пашырыць прышкольныя майстэрні, арганізаваць сталоўкі, дзе іх яшчэ няма.

Сёлета ўрадам СССР і БССР выданы закон, якім даецца права органам нарасьветы праводзіць у адміністрацыйным парадку высяленьне са школьных будынкаў устаноў і асоб, што ня маюць дачыненьня да школы.

Як-жа выконваецца гэта дырэктыва ў Менску?

Нельга сказаць, што Менскі гарадзкі савет не займаўся гэтым пытаньнем. Ён не адзін год выносіў пастановы аб высяленьні са школ прыватных асоб, але справа з месца ня рушылася. Так і сёлета.

9 чэрвеня гарсавет прапанаваў гарАНА папярэдзіць аб высяленьні прыватных жыхароў, а камгасу ўжыць захады да прадастаўленьня высяляемым кватэр.

Менскі гарАНА адразу-ж узяўся за гэту справу. Работнікі-ж камгасу маюць свае погляды на дырэктывы вышэйшых органаў. Загадчык камгасу тав. Крылоў проста так і заявіў:

— «Я выконваць гэту пастанову ня буду, хто яе вынес, няхай той і выконвае».

У выніку—Менскі камгас дагэтуль нічога не зрабіў для аслабаненьня школ ад прыватных асоб. Больш таго, загадчыца 16-й ФЗС сама знайшла пакоі для жыхароў, якія пражываюць у школе, пайшла ў камгас атрымаць для іх ордэры, а ў камгасе-ж катэгарычна адмовіліся выканаць законнае патрабаваньне школы.

Асобныя адказныя работнікі гарсавету таксама напляваццельскі адносяцца да дырэктыў ураду. З памяшканьня 8-ай яўрэйскай ФЗС выехала праўленьне «Торгсина». Здавалася, што школа атрымае належачае ёй памяшканьне. Намесьнік-жа старшыні гарсавету тав. Млодэк перадаў гэта памяшканьне для... складу Цукратрэсту.

Тт. Млодэк і Крылоў ня толькі ў гэтым праяўляюць свае «клопаты» аб школе. Над будынкам 4-й школы заканчваецца надбудова двух паверхаў. Паводле слоў работнікаў нарасьветы гэта надбудова прадугледжвалася для пашырэньня плошчы школы. Але тт. Млодэк і Крылоў катэгарычна заяўляюць, што гэту надбудову перададуць пад кватэры, у выніку—становішча школы будзе значна горшым.

Пасьля скончэньня законнага тэрміну пасьля папярэджаньня аб высяленьні Менскі гарАНА зьвярнуўся ў міліцыю з просьбай высяліць прыватных асоб у адміністрацыйным парадку. Праз пару дзён начальнік 2-га аддзяленьня міліцыі адказвае, што па распараджэньні гарадзкой пракуратуры высяляць забаронена, пакуль ня будзе высяляемым прадастаўлена памяшканьне.

Між тым у пастанове ўраду БССР ясна сказана: «Органы народнае асьветы не абавязаны даваць высяляемым іншую адпаведную плошчу».

Да пачатку навучальнага году засталося паўтара месяца. Мы патрабуем ад Менскага гарсавету выкананьня дырэктыў ураду. Памяшканьні школ павінны быць аслабанены ад устаноў і прыватных асоб. Школы павінны атрымаць у свае карыстаньне 1000 кв. мтр. належачай ім плошчы.

Менская КК РСІ павінна прыцягнуць да суровай адказнасьці асоб, якія злачынна ігнаруюць дырэктывы ўраду.

В. П—ны.

Падцягнуць адстаючыя вучасткі

гавораць старшыні райкомаў працасьветы

Тав. Кохненка—Нароўля

У нашым раёне ўжо чатыры гады, як пачалі будавацца школы ў в. в. Дзярновічы, Вярбовічы і Акопы, якія і да гэтага часу ня скончаны. Вінавата ў гэткіх марудных тэмпах Мазырская будкантора. Яна заключыла з райвыканкомам дагавор яшчэ ў 1929 годзе і нічога зараз ня робіць для таго, каб скончыць будаўніцтва. Мазырскай будканторы райвыканкомам дана апошняе папярэджаньне, у іншым выпадку школы будуць заканчвацца мясцовымі сіламі за рахунак канторы.

У в. Галоўчыцах пачат капітальны рамонт былога памешчыцкага палацу для польскай ШКМ. Вывезены лесаматар'ял для пабудовы будынку нямецкай ШКМ, і райвыканком абавязаўся да пачатку навучальнага году яго пабудаваць.

На рамонт школьных будынкаў адпушчаны адпаведныя сродкі, але распачаўся ён далёка не па ўсіх школах. Не падумалі своечасова загатовіць лесаматар'ялы.

Па Нараўлянскім раёне ёсьць прыклады сапраўды бальшавіцкай барацьбы за рэалізацыю дырэктыў партыі ў галіне школьнага будаўніцтва. **У в. Акулінцы, Бібікаўскага сельсавету, дзякуючы добра праведзенай сельсаветам і мясцовымі арганізацыямі растлумачальнай работы, калгасьнікі і сяляне па сваёй ініцыятыве будуюць школьны будынак. Будаўніцтва ідзе шпаркімі тэмпамі і гэтымі днямі будзе скончана. Школа ў гэтай вёсцы новы навучальны год сустрэне ў новым досыць добрым будынку.**

У парадку самакрытыкі трэба сказаць, што ў справе рамонту школ і скончэньня будаўніцтва Нараўлянскі райком працасьветы і райана яшчэ вельмі мала зрабілі, мабілізавалі масы на гэтае важнейшае пытаньне.

Тав. Віньнікава— Асіпавічы

У Асіпавіцкім раёне сёлета новага будаўніцтва школ па пляне ня вызначана. У м. Асіпавічах заканчваецца будаўніцтва будынку для яўрэйскай ФЗС.

Рамонт школ у сельсаветах ужо ідзе скарыстоўваюцца мясцовыя рэсурсы і да пачатку навучальнага году вясковыя школы будуць адрамантаваны.

У самім м. Асіпавічах будынак 2-й ФЗС адрамантаваны ўжо на 75 проц. Не распачынаўся яшчэ рамонт у памяшканьні 1-й ФЗС.

Тав. Голуб—Вузьдзенск

У мінулым годзе па Вузьдзенскім раёне пачата будаўніцтва 5 школ у вёсках Стальбоўшчыне, Касьцяшах, Прусінаве, Лошы і ў камуне «Сейбіт».

З гэтых школ у Прусінаве і камуне «Сейбіт» будынкі ўжо накрыты і ідуць сталярныя работы. У будынку для Лошанскай ШКМ ужо выведзены сьцены, пастаўлены кроквы, засталося толькі накрыць і ўнутраныя работы. Першыя дзьве школы да новага навучальнага году будуць гатовы. Прымаюцца захады да скончэньня будаўніцтва Лошыцкай ШКМ. З астатнімі школамі справа горш, яны і зараз ня будуюцца, бо няма матар'ялаў. Слаба скарыстаны мясцовыя рэсурсы. Насельніцтва далёка яшчэ не дастаткова мабілізавана на дапамогу школе.

Лепш справа з рамонтам школ. Ён ужо робіцца амаль па ўсіх школах раёну і да пачатку навучальнага году школы будуць прыведзены ў парадак. Ужыты таксама захады і для забясьпечаньня школ мэбляй—заключаны дагаворы з калгасамі на пабудову школьных лавак, дошак і іншай мэблі.

Патрэбна мабілізацыя ўсіх сіл і сродкаў, мабілізацыя шырокіх мас калгасьнікаў, беднякоў і серадняков—аднаасобнікаў на дапамогу школе. Плян школьнага будаўніцтва трэба поўнасьцю выканаць.

Тав. Какошукаў—Мазыр

З новага навучальнага году ў Мазырскім раёне адкрываецца 17 ШКМ шляхам дабаўленьня пятых груп да існуючых пачатковых школ. Памяшканьні для іх яшчэ не падшуканы. Праўда, у некаторых пунктах для гэтых мэт узяты былыя кулацкія будынкі, але іх трэба адрамантаваць і прыстасаваць пад клясы.

Па раёне будуецца 4 двухкамплектныя і адна на пяць камплектаў школа. Давідоўская 2-х камплектная школа будуецца два гады, яна ўжо амаль закончана, не хапае толькі цэглы на некалькі печак. Мясцовае насельніцтва абавязалася даць цэглу і школа да навучальнага году будзе гатова. У Халаднікоўскай школе пастаўлены зруб, але далей справа ня рушыцца.

Райвыканком здаў будаўніцтва Халаднікоўскай школы будканторы. Яна ўзяла 15000 руб., не заплаціла нават сялянам за вывазку лесу і грошы скарыстала на іншыя мэты.

З пяці школ пры існуючых тэмпах да навучальнага году будзе гатова толькі дзьве—у Давідовічах і Каплічах.

Яшчэ горш стаіць справа з рамонтам школьных будынкаў—значны лік пачатковых школ патрабуе капітальнага рамонту. Сродкі па бюджэце адпушчаны, але сельсаветы іх не даюць. У выніку рамонт не пачынаўся і невядома калі пачнецца. У г. Мазыры загадчыкі школ у свой час падумалі аб рамонце—набылі матар'ялаў, але няма рабочых-будаўнікоў і рамонт пачаты толькі ў аднэй гарадзкой школе.

Па раёне вельмі слаба разгорнута работа па мабілізацыі мясцовых рэсурсаў, насельніцтва не мабілізавана на барацьбу за скончэньне пляну школьнага будаўніцтва і на рамонт школ. Значная доля віны тут ляжыць і на нізавых зьвеньнях саюзу асьветнікаў.

МЭХАНІЗАЦЫЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ У ДРУГОЙ ПЯЦІГОДЦЫ

(Па матар'ялах усебеларускай нарады)

XVII партканфэрэнцыя на аснове ўліку вопыту першай пяцігодкі ставіць у якасьці рашаючай задачы другой пяцігодкі завяршэньне рэканструкцыі і стварэньне новай тэхнічнай базы для ўсіх галін народнай гаспадаркі. Без правядзеньня тэхнічнай рэканструкцыі ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, без падвядзеньня пад іх навейшай машыннай тэхнікі нельга забясьпечыць бальшавіцкіх тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, якіх патрабуе ажыцьцяўленьне задач другога пяцігадовага пляну. Таму XVII партканфэрэнцыя лічыць што **«асноўнай рашаючай задачай другой пяцігодкі зьяўляецца завяршэньне рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі, стварэньне навейшай тэхнічнай базы для ўсіх галін народнай гаспадаркі».** У галіне сельскай гаспадаркі XVII партканфэрэнцыя ставіць задачу «завяршыць сацыялістычную рэканструкцыю з тым, каб машына-трактарныя станцыі ахапілі ўсе калгасы і ў асноўным завяршылі мэханізацыю сельска-гаспадарчай вытворчасьці». У другой пяцігодцы МТС будуць зьяўляцца асновай для далейшай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі БССР, ім павінна належыць выдатнае месца ў справе тэхнічнага пераўзброеньня сельска-гаспадарчай вытворчасьці. Саветам Народных Камісараў БССР прыняты ўжо праект поўнага ахопу па абслугоўваньні МТС усяе плошчы БССР у 2-ю пяцігодку. Ужо да вясны 1934 г. усе калгасы БССР, за выключэньнем найбольш дробных і далёкіх будуць ахоплены сеткай машынатрактарных станцый. Да канца пяцігодкі ў БССР мае быць 195 МТС. Кожная МТС будзе абслугоўваць ад 12 тысяч да 25 тысяч га, а сярэдні радыус дзейнасьці кожнай МТС—12-25 клм.

Многія раёны БССР будуць мець па 3-4 і нават 5 МТС. Гэтыя станцыі з першага пачатку толькі часткова мэханізуюць гаспадарку калгасаў. Па меры разгортваньня індустрыі і ўзмацненьня вырабу трактароў, мэханічнага інвэнтару, аўтамашын і г. д. ступень мэханізацыі калгаснай гаспадаркі будзе бесьперапынна ўзрастаць і поўнасьцю мэханізацыя будзе завершана да канца пяцігодкі. Кожная МТС у 1932 г. мае ў сярэднім 300 НР, у 1933 г. будзе мець 700 НР, а ў 1937 г. магутнасьць МТС будзе хістацца ад 1.500 да 2.000 НР.

У кожнай МТС да канца пяцігодкі будзе, прыкладна ў сярэднім, працаваць каля 600-700 рабочых (трактарыстаў, мэханікаў, шофэраў, камбайнераў і г. д.). Такім чынам, МТС разам з саўгасамі будуць адыгрываць рашаючую ролю ў ператварэньні сельска-гаспадарчай працы ў разнавіднасьць індустрыяльнай працы. Машына-трактарная станцыя будзе адыгрываць буйнейшую ролю ва ўвязцы сельскай гаспадаркі з прамысловасьцю і транспартам. У МТС будуць знаходзіцца галоўнейшыя пад'ездныя шляхі і палепшаныя дарогі, якія злучаюць калгасы з галоўнымі чыгуначнымі і аўтамабільнымі шляхамі, бо МТС будзе цэнтральнай аўтабазай раёну і ад яе і праз яе будуць праходзіць патокі грузаў.

МТС, якія ўжо і зараз адыгрываюць буйнейшую ролю ў арганізацыі продажу (здачы) калгаснай прадукцыі дзяржаве, на працягу 2-й пяцігодкі яшчэ больш узмацняюць гэту сваю ролю, паступова становячыся такім чынам, адзіным вытворчым і збытавым цэнтрам абслугоўваемых імі калгасаў. Усе гэтыя шматбаковыя задачы, якія стаяць перад МТС на шляху рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, павінны быць арганічна ўвязаны з задачай арганізацыйна-гаспадарчага ўзмацненьня калгасаў і могуць быць вырашаны толькі праз гэта ўзмацненьне. Гэтым павінна быць насычана ўся работа МТС на працягу другой пяцігодкі.

XVII партыйная канфэрэнцыя дала выразную дырэктыву аб тым, што «задача арганізацыйна-гаспадарчага ўзмацненьня калгасаў і сацыялістычнага перавыхаваньня калгасных мас павінна стаяць у цэнтры ўвагі і ў другой пяцігодцы». Пытаньні, зьвязаныя з лепшай арганізацыяй калгаснай працы, павінны стаяць у цэнтры ўвагі МТС на працягу ўсёй пяцігодкі. МТС павінны будуць настойліва працаваць над усімі задачамі, ад выкананьня якіх залежыць пад'ём вытворчасьці працы, а іменна: арганізацыя калгасных брыгад, спэцыялізацыя гэтых брыгад, падвышэньне ўзроўню іх тэхнічных ведаў, належны падбор брыгадзіраў, падвышэньне іх кваліфікацыі, арганізацыя сацыялістычнага спаборніцтва паміж членамі брыгад, цэлымі калгасамі. Роля МТС у перавыхаваньні калгаснага сялянства вялікая. Работа калгасьніка на дзяржаўных сродках вытворчасьці, знаходзячыхся у МТС, ёсьць своеасаблівая фабрычная школа, у якой працэс пераработкі яго псыхолёгіі ідзе найбольш хутка.

У новай пяцігодцы перш усяго павінна быць праведзена канчатковая зьмена фізыяноміі энэргэтычнай базы сельскай гаспадаркі Беларусі. Калі ў 1928-1932 г. быў пераважным рухавіком конь, дык у 1933-1937 г. будзе асноўнай аўтатрактарная энэргія. Асноўнай рухавой сілай у мэханізацыі сельска-гаспадарчай вытворчасьці будзе зьяўляцца трактар; агульная магутнасьць трактарнага парку да канца другой пяцігодкі будзе даведзена па БССР да 400 тысяч конскіх сіл, супроць 70 тыс. конскіх сіл к канцу першай пяцігодкі, што складае рост у 5,5 раз (на 470 проц.). Ужываньне трактароў у другой пяцігодцы павінна дасягнуць такіх размераў, каб у асноўным імі была ахоплена ўся пасеўная плошча БССР.

Трактарызацыя сельскай гаспадаркі непарыўна зьвязана з аўтамабілізацыяй. Без аўтамабілю немагчыма будзе скарыстаць усіх пераваг трактару і камбайну, без аўтамабілю вельмі ўскладняецца ўборка тэхнічных культур і дастаўка сельскагаспадарчай сыравіны да пунктаў перапрацоўкі. Арыентыраваныя падлікі паказваюць, што да канца пяцігодкі размер аўтапарку ў сельскай гаспадарцы БССР будзе даведзен да 14 тыс. аўтамашын, і гэта пры той умове, калі мы захаваем пагалоўе коняй і палепшым якасьць самога каня. З першага погляду гэта можа паказацца супярэчлівым, але напаверку ніякай супярэчнасьці тут няма. У другой пяцігодцы мы будзем мець буйны рост аб'ёму сельска-гаспадарчай прадукцыі. Перавозка с. г. грузаў вельмі ўзрасьце, бо ў прадукцыі сельскай гаспадаркі буйную ролю будуць адыгрываць аб'ёмістыя прадукты (карэнаплоды, травы і сілосныя культуры і г. д.). Дзякуючы росту таварнасьці і спэцыялізацыі сельскай гаспадаркі грузы будуць перавозіцца ў большай прапорцыі і на большыя адлегласьці, чым зараз. Хуткая дастаўка малака, яек і г. д. на перапрацовачныя пункты і да рабочых пунктаў запатрабуе значнай колькасьці аўтамашын. Урэшце, мае быць разгорнута вялізарная праграма сельска-гаспадарчага і дарожнага будаўніцтва, якое таксама патрабуе буйнай перакідкі грузаў.

У непарыўнай сувязі з разьвіцьцём электрыфікацыі прамысловасьці і транспарту будзе адбывацца паступовае ўкараненьне электраэнэргіі ў працэсы сельска - гаспадарчай вытворчасьці. Электрыфікацыя сельскай гаспадаркі БССР будзе адбывацца па лініі прывядзеньня ў рух станцыянарных установак для абслугоўваньня патрэб жывёлагадоўлі, першапачатковай апрацоўкі сельска-гаспадарчай прадукцыі, інкубатарнай справы, парніковай гаспадаркі, у першую чаргу ў саўгасах і часткова ў калгасных таварных фэрмах, якія знаходзяцца блізка каля электрастанцый; таксама будзе адбывацца шырокае правядзеньне вопытнага электраворыва. Магутнасьць электраўстановак для патрэб сельскай гаспадаркі БССР да канца другой пяцігодкі будзе даведзена да 90—100 тыс. клв.

Побач з трактарызацыяй, значным разьвіцьцём электрыфікацыі сельскай гаспадаркі і шырокім ужываньнем аўтамабіляў ўнутры саўгаснага і калгаснага транспарту, конная цяга захоўвае цалкам свае значэньне для менш цяжкіх работ, а таксама для сельска-гаспадарчага, прамысловага і лясного транспарту. Новыя віды энэргэтыкі ня могуць і не павінны зьмяншаць значэньне каня, якое на працягу ўсёй другой пяцігодкі захоўваецца цалкам яшчэ і для абаронных мэт. Мы маем зараз пагалоўе коняў значна скарочанае пры параўнаньні з тым, што мы мелі некалькі гадоў таму назад, і таму, ня гледзячы на бесьперапынны рост мэханічнай энэргіі, агульнае пагалоўе коняй павінна быць павялічана ня менш, як на 10 проц. Аднэй з важнейшых задач другой пяцігодкі зьяўляецца палепшаньне якасьці конскага пагалоўя, падгадоўваньне палепшаных парод праз утварэньне для гэтай мэты спэцыялізаваных гаспадарак. Недаацэнка ролі каня ў 2-й пяцігодцы, «левацкае» ігнараваньне каня, спасыланьне на ўзрастаючую мэханізацыю зьяўляецца прамой дапамогай клясаваму ворагу, такая палітыка рашуча разыходзіцца з лініяй партыі па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў і служыць на руку толькі кулаку.

Забясьпечаньне сельскай гаспадаркі трактарамі, інвэнтаром і сельскагаспадарчымі машынамі павінна прывесьці ў асноўным да мэханізацыі сельскай гаспадаркі і, ў прыватнасьці, да поўнай мэханізацыі важнейшых працаёмістых работ; тым самым павінна быць утворана мощная база для паскарэньня тэрмінаў правядзеньня галоўных сельска-гаспадарчых работ (пасеў, уборка і інш.); гэта ў сваю чаргу будзе аказваць вялікі ўплыў на падвышэньне ўраджайнасьці і зьмяншэньне страт пры ўборцы. Важнейшай задачай пры гэтым зьяўляецца максымальнае скарыстаньне трактараў і сельска-гаспадарчых машын, падвышэньне норм нагрузкі, павялічэньне хуткасьці руху трактараў, зьніжэньне сабекошту і страт на гаручае, рацыяналізацыя і патаненьне рамонту і г. д.

Апроч павялічэньня агульнай колькасьці сельска-гаспадарчых машын у другой пяцігодцы, сама машына павінна будзе паступова зьмяняцца. Бязумоўна, гэта ня будзе на працягу аднаго-двух дзён, аднаго году, але працэс зьмяненьня машын будзе ісьці хутчэй у другой пяцігодцы, менавіта, у бок павялічэньня прапускной здольнасьці, у бок комбінаваньня працэсаў, у бок павялічэньня хуткасьці перасоўваньня самой машыны. Машына павінна будзе ператварацца так, каб яна ў большай ступені магла быць скарыстана, каб яна ў большай ступені была ўнівэрсальна, каб ня было такога становішча, якое мы маем зараз, калі машына працуе 2—3 мес., на працягу гаду, а ў апошні час—стаіць. На прыклад, машына—сіласарэзка рэжа сілос 2—3 мес. у гаду, а астатнія час стаіць, тое самае і з макухадрабілкай. На машыну затрачваецца шмат мэталю, без належнае эфэктыўнасьці. Гэта нерацыянальна. Навукова-дасьледчыя арганізацыі, у прыватнасьці Інстытут мэханізацыі, павінны асабліва завастрыць увагу на пытаньні аб тым, каб машына была ўнівэрсальна, каб яна больш працавала і менш стаяла, каб мэталь, які для нас зьяўляецца дарагім не ляжаў мёртвым капіталам, каб ён быў ў рабоце.

Неабходна дабіцца, каб ня было прастояў, каб машыны скарыстоўваліся поўнасьцю на сацыялістычных палёх, каб найменш было затрачана чалавечай працы, каб чалавек не зьяўляўся рабом сельскай гаспадаркі, каб ён кіраваў вагарамі, а ня траціў дарэмна сваю мускульную энэргію. Машына павінна працаваць больш чотка, каб палегчыць чалавечую працу. Машына павінна будзе становіць сабой агрэгат, які адначасова за адзін праход трактару павінен будзе выканаць рад сумежных працэсаў. Мы павінны відазьмяніць машыну ў бок стварэньня такіх агрэгатаў, якія з аднаго боку камбінавалі-б працэс земляробства, з другога боку патрабавалі-б менш затрат мэталю і грошай і давалі большую прадукцыйнасьць працы. Калі возьмем да прыкладу глебаапрацоўку мы будзем мець там не ворыва, не баранаваньне, а аб'яднаньне цэлага раду апэрацый. Цалкам дапусьціма ажыцьцяўляць гэтыя апэрацыі за адзін праход трактара і не патрэбна будзе гнаць трактар і каня і самім таптацца, калі пры поўнай нагрузцы трактару магчыма будзе скараціць колькасьць праездаў.

Асноўныя галіны, якія мы будзем мэханізаваць ва ўмовах БССР, наступныя: паляводзтва, жывёлагадоўля, плодагародняя гаспадарка і асабліва асваеньне новых зямель. Апошняя задача мае асаблівае значэньне з тае прычыны, што ва ўмовах БССР ёсьць вялікая колькасьць балотных масываў плошчы занятае хмызьнякамі якія мы маем магчымасьць скарыстаць у другой пяцігодцы. Дзеля гэтага неабходна мэханізаваць буйную асушальную сетку, мэханізаваць дранаж і г. д., неабходна правесьці першапачатковую апрацоўку зямлі, а для гэтага неабходна на другую пяцігодку ўвесьці штогоду 30 экскаватароў прадукцыйнасьцю ў 30 тыс. га у год. Неабходна каб штогоду працавала ня менш 100 штук канавакапальніцаў, неабходны гусянічныя трактары тыпу балотнага Катар-піллера 25/30 НР і Катар-піллер ЧТЗ 48-60. Гэтыя мэханізмы павінны будуць загудзець на нашых асвайваемых землях і ўвесьці ў строй новыя вучасткі тэрыторыі для сацыялістычнай вытворчасьці. Бяз поўнай мэханізацыі меліярацыйных работ ня мысьліма пасьпяховае выкананьне плянавых заданьняў Партыі і Ураду ў сацбудаўніцтве ў другой пяцігодцы.

У галіне жывёлагадоўлі патрэбна будзе мэханізаваць кормаздабываньне, кормападрыхтоўку, працэс дагляду, паеньне і кармленьне і г. д. патрэбна мэханізаваць даеньне і ўнутрысядзібны транспарт.

Вырашыць гістарычныя задачы, пастаўленыя XVII партканфэрэнцыяй нельга «без сапраўднага аўладаньня тэхнікай з боку цэлых новых армій тэхнікаў, інжынэраў, аграномаў і навуковых працаўнікоў, не гаворачы ўжо аб неабходных нам шматтысячных кадрах кваліфікаваных рабочых» **(з дакладу т. Молатава на XVII партканфэрэнцыі).** Буйнай сацыялістычнай гаспадарцы павінна адпавядаць новая магутная сацыялістычная тэхніка і новыя агратэхнічныя мерапрыемствы. Таму неабходна забясьпечыць сумесную работу інжынэраў і агратэхнікаў. «Гэта значыць, што ад гэтага часу лёзунг «аўладаць тэхнікай» для работнікаў сацыялістычнага земляробства будзе азначаць ня толькі лёзунг аўладаньня трактарам і комбайнам, але і лёзунг аўладаньне аграноміяй на аснове ўжываньня трактара і комбайна.

Побач са значным палепшаньнем скарыстаньня трактароў і сельска-гаспадарчых машын і зварочваньнем асаблівай увагі на падрыхтоўку трактарыстаў, мэханікаў, і інш. кадраў, неабходна аддаць асаблівую ўвагу рабочаму вынаходніцтву, якое павінна быць парукай атрыманьня лепшых машын і парукай утварэньня магчымасьці мэханізаваць усе працаёмістыя вучасткі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР. Работу па мэханізацыі патрэбна паставіць такім чынам, каб яна мела апору ў вынаходніках, рацыяналізатарах, аграномах і толькі пры такой увязцы можна забясьпечыць вялікія тэмпы будаўніцтва.

Для забясьпечаньня выкананьня пляну 2-й пяцігодкі, плянуючыя органы павінны ўзяць на сябе наступныя абавязкі:

Першы—гэта зрабіць плян другой пяцігодкі баявой праграмай дзейнасьці, жывым зьместам для ўсяе рабочае клясы і для ўсіх працоўных Саюзу, укласьці ў гэты плян ня толькі лічбы, але, першы абавязак, максымальна выявіць рэсурсы, магчымасьці, тыя аб'екты, якія мы маем і незаўсёды дастаткова скарыстоўваем.

Другая задача—уцягваць у канкрэтную работу па складаньні пляну другой пяцігодкі дзесяткі і сотні тысяч працоўных Савецкага Саюзу. Не ўцягваючы ў непасрэдную работу па складаньні пляну шырокіх рабочых калгасных мас, не ўцягваючы ў гэту працу ўсіх спэцыялістаў мы зрабілі-б вялікую памылку, бо працоўныя масы, непасрэдныя нізавыя работнікі маюць вялікі практычны вопыт, які нам неабходна скарыстаць для складаньня пляну на другую пяцігодку.

Трэцяя задача—ўкласьці плян ў канкрэтныя жорстка-вызначаныя тэрміны як па гадох пяцігодкі, так і па кварталах году, бо толькі за такім плянам можна своечасова прасачыць, своечасова папярэджваць адставаньні на тых ці іншых вучастках пляну. Бяз гэтага наш плян быў бы няпоўны.

Рахунак, які прад'яўляе лёгкая прамысловасьць і харчовая прамысловасьць сельская гаспадарка павінна выканаць і выканае, але разам з тым, сельская гаспадарка прад'яўляе контр-рахунак прамысловасьці, якая ў значнай ступені павінна забясьпечыць выхад той прадукцыі, на якую прад'яўляюцца намі запатрабаваньні і якая абумоўлена пастановамі XVII партканфэрэнцыі.

Пытаньне выкананьня пастаноў XVII партканфэрэнцыі—гэта пытаньне ня толькі пляну, а пытаньне нашага добрабыту, пытаньне аб нашай абароназдольнасьці.

Яцэвіч А. М.
Альперын І. Г.

Чаму не пачуты сігналы „Савецкай Беларусі“?

Дыспэтчараў Гомелю, Віцебску і Воршы, зрываючых работу транспарту, прыцягнуць да адказнасьці

Далей цярпець нельга

Наша партыя заўсёды перамагала і перамагае дзякуючы таму, што яна заўсёды на кожным канкрэтным вучастку сваёй работы правільна знаходзіла галоўнае зьвяно, за якое патрэбна было ўхапіцца.

Узімку 1930—31 г. калі паравозны парк у выніку абязьлічкі быў у вельмі цяжкім становішчы, партыя мабілізавала ўсе сілы транспарту, савецкую грамадзкасьць на гэты важнейшы вучастак работы, дабіўшыся рашаючых перамог у зьнішчэньні абязьлічкі паравознага парку.

Зараз самым вузкім месцам у рабоце транспарту зьяўляецца абязьлічка вагоннага парку і таму зусім невыпадкова партыя зьвярнула ўвагу партыйных арганізацый і савецкай грамадзкасьці на гэту важнейшую задачу.

У сувязі з набліжэньнем асеньня—зімовых перавозак перад транспартам паўстае рад важнейшых задач.

Абвешчаны першы Ўсебеларускі конкурс эксплёатацыі набывае вельмі важнае палітычнае значэньне ў сэнсе бальшавіцкай падрыхтоўкі ўсіх відаў эксплёатацыі да асеньня-зімовых перавозах.

Наша газэта ўжо не адзін раз пісала аб агіднай рабоце Аршанскага, Гомельскага, Віцебскага раёнаў. Але ня гледзячы на гэтыя сыгналы газэты яшчэ дагэтуль ні кім не пачуты.

Жлобінскі дыспэтчарскі калектыў ўключыўшыся ў конкурс, узяў на сябе цэлы рад абавязкаў. Разгортваецца вялікая работа за пяршынства ў конкурсе. Але з прычыны падрыўнай шкодніцкай работы аршанскі і гомельскіх дыспэтчараў, менскіх і калінкавіцкіх дзяжурных уся разгорнутая работа па конкурсе эксплёатацыі па Жлобінскім раёне можа быць сарвана.

Ніжэйзьмешчаны матар'ял нашага спэцкора з усёй выразнасьцю ўскрывае гэтую агіднейшую работу, якая зрывае нармальную работу транспарту.

Неабходна самае тэрміновае ўмяшаньне органаў РСІ і транспартнай пракуратуры для прыцягненьня канкрэтных вінавайцаў да суровай адказнасьці.

Такой работы транспарту цярпець далей нельга.

Патрэбна тэрміновае ўмяшаньне пракуратуры

У другі конкурс спараных брыгад вузел Жлобін Зах. чыгункі і раённы дыспэтчарскі калектыў уключыліся сапраўды па-баявому. Быў дасягнуты [illegible]

[illegible] зрываючы яго. Дырэкцыя рабіла праверку работы паравозаў, падцьвердзіла наяўнасьць перагружваньня іх, але практычна нічога не зрабіла. [illegible]

[illegible] жырскага цягніка № 18 адправіць сьледам свой таварны—на Гарочыцы. Ён разьвінцыў жазло і даў галоўнаму [illegible]

[illegible] паравозы сэрыі НК, якія могуць браць ня больш 36 восяй—максымум 40. Але яны цягнуць тут 44, што псуе паравозы, стварае спазьненьні, якія адносяцца за рахунак дыспэтчараў і кладуцца цяжарам на графік руху, [illegible] ня менш «дасьціпны» мэтад кіраўніцтва рухам і кантакту Жлобінскім раёнам. Вось прыклады 5-га ліпеня дзяжурны па ст. Калінкавічы Пяроўскі, ведаючы, што на ст. Гарочыцы чакае цягнік адпраўкі, захацеў пасьля паса- [illegible] спарту. Па-бальшавіцку разгарнуць сапраўдную барацьбу за поўнае аздараўленьне адказьнейшага вучастку чыгунак—аддзел эксплёатацыі.

ТАШЫН.

Сартыроўка лесу на сплаве.

Лепшыя раёны, якія выканалі і перавыканалі пляны жывёлазагатовак прэміяваны

Пастанова Калегіі Народнага Камісарыяту Снабжэньня БССР

Па хадайнічаньні Белканторы «Загатжывёлы» аб прэм'яваньні раёнаў, якія выканалі і перавыканалі плян жывёлагатовак 2-га кв. і плян прамысловага нагулу жывёлы Калегія НКСнабу ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. За ўдарныя тэмпы працы па жывёлазагатоўках ў 2-м кв., раёны, калгасы, МТФ і асобныя працаўнікі, якія забясьпечылі выкананьне поўнасьцю дырэктывы партыі і ўраду аб стопроцантным выкананьні пляну,—прэм'яваць:

КОЙДАНОЎСКІ РАЁН, які выканаў плян 2-га кв. на 111,5 проц.—сакратара райкому тав. ПУШЧЫНА—250 р., старшыню райвыканкому—т. ВАНСОЎСКАГА—250 р., райснаба тав. ПІКУНАВА—200 р. і загадчыка райканторы Загатжывёлы—200 руб.

ЧЫРВОНАСЛАБОДЗКІ РАЁН, які выканаў плян на 99,2 проц.—сакратара райкому—т. КРАЦАРА—250 р., райснаба—т. НАДОРСКАГА—200 р., загадчыка Загатжывёлы т. ШЭНКМАНА—200 р., ударніка-загатаўцеля т. СКАРБІЧА—100 р., старшыню Мадвецкага сельсавету—т. КЛЁПКА як перадавіка па выкананьні пляну жывёлазагатовак—100 руб.

ГЛУСКІ РАЁН, які выканаў плян на 98,2 проц.—сакратара райкому—200 р., старшыню РВК—200 р. і загадчыка райканторы Загатжывёлы—150 руб.

БЯРЭЗІНСКІ РАЁН, які выканаў 100 проц. пляну—сакратара райкому—т. СЛАВІНА—200 р. і старшыню райвыканкому—200 р.

За ударнае выкананьне пляну па пастаўцы на нагул жывёлы па МАЗЫРСКІМ раёне, які выканаў па буйнай рагатай жывёле—133 шт. і па дробнай жывёле—650 шт. прэм'яваць: сакратара райкому—200 р. старшыню раўвыканкому—200 р., старшыню КК РСІ—200 р. і загадчыка райканторы Загатжывёла—200 руб.

ЖЫТКАВІЦКІ РАЁН, які выканаў плян пастаўкі на нагул—155 проц., прэм'яваць: сакратара райкому—200 р., старшыню райвыканкому—200 руб.

Адзначаючы пасьпяховае выкананьне пляну жывёлазагатовак па калгасах МТФ—108,9 проц. і па неспэцыялізаваных калгасах—124,9 проц. вылучыць прэм'яльны фонд для старшынь і ўдарнікаў лепшых МТФ і калгасаў у суме—4000 руб., які НКСнаб даручае праўленьню Белкалгасцэнтру сумесна з Белканторай Загатжывёлы разьмеркаваць.

Адпусьціць ў распараджэньне КОЙДАНОЎСКАГА, БЯРЭЗІНСКАГА, ЧЫРВОНАСЛАБОДЗКАГА, ГЛУСККАГА, МАЗЫРСКАГА, і ЖЫТКАВІЦКАГА РВК па 500 руб. для прэм'яваньня лепшых працаўнікоў сельсавету і загатоўчага апарату.

Прапанаваць Белканторы Загатжывёлы пад адказнасьць тав. РАШАЛА вызначыць з сродкаў канторы патрэбную суму грошай на прэміраваньне і на працягу 3-х дзён практычна ажыцьцявіць прэміяваньне.

Гэтую пастанову апублікаваць ў друку.

НАРКАМСНАБ БССР
КАМЯНШТЭЙН.

Цэнтр партыйна-масавай работы— на поле, у брыгаду

Разгорнутай партыйнай работай забясьпечыць баявую падрыхтоўку да уборкі ўраджаю

Кожны дзень набліжае нас да ўборачнай кампаніі. Уборка ўраджаю з найменшымі стратамі—гэта адзін з важнейшых этапаў ўсяго цыклю сельска-гаспадарчых работ. Поўнасьцю і ў найкарацейшы тэрмін правесьці ўборку—значыцца замацаваць і яшчэ больш разьвіць тыя посьпехі, якія мы атрымалі ў часе правядзеньня веснавой сяўбы.

Аб'яднаны пленум ЦК і ЦКК, які вядаўна скончыў сваю работу, асабліва застрыў ўвагу ўсёй КП(б)Б на падрыхтоўку да ўборачнай кампаніі.

Трэба з ўсёй сілай падкрэсьліць, што посьпех уборачнай у значнай ступені вырашаецца зараз у часе падрыхтоўкі калгасаў, саўгасаў і аднаасобнага сэктару да ўборкі. Вось чаму баявой задачай усіх партыйных ячэек, саўгасаў, калгасаў і МТС зьяўляецца разгортваньне шырокай партыйна-масавай работы вакол уборкі, праверкі таго, ці гатовы кожны калгас, саўгас, МТС да ўборкі, ці падрыхтаваны ўборачныя машыны і інвэнтар. Трэба праверыць як расстаўлены сілы ў брыгадах, як расстаўлены партыйныя сілы. Цэнтр партыйнай работы павінен быць перанесены ў поле, у брыгаду. Партработай трэба ахапіць самыя шырокія масы калгасьнікаў.

Вурокі 3-й бальшавіцкай яшчэ раз з усёй відавочнасьцю паказалі, што імення там, дзе партыйныя ячэйкі сканцэнтравалі сваю работу ў саміх брыгадах і непасрэдна кіравалі работай ў брыгадзе, там мы мелі бліскучыя вынікі. Дрэннае-ж правядзеньне сяўбы і прапалачнай кампаніі мы мелі там, дзе ячэйкі кіравалі «наогул», дзе брыгады ня мелі канкрэтнага партыйнага кіраўніцтва. Гэтыя вурокі павінны быць улічаны зараз, калі мы знаходзімся напярэдадні ўборкі ўраджаю.

Нажаль далёка ня ўсе партыйныя ячэйкі ўлічылі гэтыя вурокі. Матар'ялы, якія мы сёньня друкуем з Паўлавіцкай ячэйкі, Талачынскага, раёну, гавораць аб тым, што гэтая ячэйка набліжэньня ўборкі не адчувае.

Паўлавіцкі сельсавет выйшаў з сяўбы з прарывам, аднак, партыйная ячэйка і зараз нічога ня робіць, каб ва ўсёузбраеньні спаткаць ўборку ураджаю. На рагачэўскіх складах Белсельснабу яшчэ і зараз ляжаць уборачныя машыны, якія так патрэбны калгасам, а ў Жлобіне на складах ляжаць запасныя часткі, без якіх і трактары і некаторыя ўборачныя машыны ня могуць быць пушчаны ў ход.

Зусім зразумела, што пры такой рабоце партыйнай ячэйкі і асобных камуністаў нельга разьлічваць на пасьпяховае правядзеньне ўборкі.

Пастановы ліпеньскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б павінны быць шырока і дэтальна распрацаваны ва ўсіх ячэйках КП(б)Б, ва ўсіх калгасах, саўгасах, калгасных брыгадах і сярод беднякоў, сераднякоў—аднаасобнікаў. На выкананьне тых задач, якія пастаўлены аб'яднаным пленумам мабілізаваць самыя шырокія масы, у першую чаргу ўсе партыйныя арганізацыі.

Не на складах, а у калгасах павінны быць уборачныя машыны

(Рагачэўскі раён).

Своечасовая падрыхтоўка ўборачных машын і інвэнтара, расстаноўка лёдзей і падрыхтоўка да конскага складу ёсьць цяпер галоўнейшая задача, да вырашэньня якой будзе залежаць пасьпяховасьць ўборкі ўраджаю.

Але работнікі з Рагачэўскага райсельгасснабу гэтага не разумеюць. На сёнешні дзень у іх на складах ёсьць каля 35 жнеяк і касілак і шмат іншых с.-г. машын, якія патрэбны калгасам і саўгасам.

Нядаўна праведзенай праверкай Рагачэўскай РКК РСІ складаў міжраённай канторы Белснабу выяўлена, што ў складах ёсьць шмат запасных частак да ўборачных машын і трактараў. Гэта мае месца ў той час, калі шмат машын ня могуць быць пушчаны ў работу з прычыны адсутнасьці запасных частак.

Заслугоўвае ўвагі і наступны агідны факт. Жлобінская міжраённая кантора Белсельснабу, якая абслугоўвае Рагачэўскі раён, прадае ўборачныя машыны толькі з прымусовым асартымэнтам. Гэта значыцца, калі калгас купляе жняярку, ён абавязкова павінен купіць і сеялку, без якой яму жняярку не прададуць. Гэта прымушае калгас адмовіцца ад пакупкі машын.

Уборка ўраджаю набліжаецца з кожным днём. Машыны павінны ўжо быць прыведзены ў баявую гатоўнасьць. Рагачэўскі і Жлобінскі райкомы КП(б)Б абавязаны неадкладна прасунуць уборачныя машыны ў калгасы і саўгасы. Трэба прыцягнуць да адказнасьці тых, хто зрывае работу па прасоўваньні машын на месцы іх прызначэньня.

Раўняцца па перадавых, падцягнуць адстаючых

ДУБРОЎНА. Падрыхтоўка да ўборкі па раёне ўсё яшчэ не дасягнула патрэбнага размаху. Плян сенаўборкі выкананы толькі на 35 проц.

Саўгасы правялі ўборку сенажаці на 60 проц. Узорную работу паказваюць саўгасы Станіслававага і Арловічы, дзе брыгады працуюць па-ўдарнаму. Шырока разгорнута сацспаборніцтва і ўдарніцтва. Праводзіцца масавая работа па барацьбе са стратамі, за чысьцейшую касьбу, падграбаньне.

Аднак масавая работа вакол правядзеньня сенаўборкі і падрыхтоўкі да ўборкі каласавых яшчэ не разгорнута ў калгасах.

Вялікія страты мелі ва ўборцы ў мінулым годзе калгасы: «Кім», «Зьвязда», «Хадыкі» і «Жабыкі». З прычыны дрэннай арганізацыі працы, дрэннага ўліку, адсутнасьці масавай работы і дрэнна арганізаванага грамадзкага харчаваньня, шмат травы засталася няскошанай. Такіх зьявішч у гэтым годзе дапусьціць нельга. Трэба давесьці да кожнага калгасьніка пастановы ЦК і СНК аб мясазагатоўках на 1932 год, якія патрабуюць усямернага разьвіцьця жывёлагадоўлі, упартай барацьбы за моцную кармовую базу.

Рад калгасаў раёну, якія па-баявому праводзяць касьбу, ужо гатовы да ўборкі каласавых. Такімі зьяўляюцца калгасы: «Майскі прыліў», «XIII Кастрычніка», «Маяк» і «Ясны». Гэтыя калгасы ўжо поўнасьцю адрамантавалі інвэнтар, склалі пляны ўборкі, якія ўжо даведзены да брыгад. За брыгадамі замацаваны вучасткі, збруя і коні, шырока разгорнута партыйна-масавая работа.

Аднак ёсьць і такія калгасы, якія яшчэ вельмі мала зрабілі па падрыхтоўцы да ўборкі ўраджаю. Так, калгас «Чырвоныя Сьвіркі», «Чырвоны партызан», «Наперад» і іншыя яшчэ не адрамантавалі інвэнтара, не падрыхтавалі і цягавай сілы.

Пастанова ЦК і СНК, а таксама пастанова аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб уборачнай кампаніі павінны быць зараз-жа даведзены да кожнага рабочага саўгасу, да кожнага калгасьніка. Усе партыйныя ячэйкі, уся грамадзкасьць раёну павінны быць мабілізаваны на хутчэйшае завяршэньне падрыхтоўкі да ўборкі.

Хацкін.

Чаму адстае Паўлавіцкі сельсавет?

Паўлавіцкі сельсавет, Талачынскага раёну, увесь час ня вылазіць з паласы прарываў. Па ўсіх галінах работы ён заўсёды на чорнай дошцы. Па сельсавеце ня выкананы плян веснавой сяўбы, адсутнічае работа па правядзеньні прапалачнай кампаніі, яшчэ амаль нічога ня зроблена па падрыхтоўцы да ўборачнай кампаніі.

Паўлавіцкая ячэйка КП(б)Б зусім ня кіруе работай сельсавету і калгасаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі яе абслугоўваньня. Сакратар ячэйкі Лютарэвіч не праяўляе ніякай ініцыятывы ў рабоце. Ячэйкай хоць і абгаварваюц на бягучыя гаспадарча-палітычныя кампаніі, але за выкананьне сваіх-жа рашэньняў бяруцца толькі тады, калі з раёну прыяжджае прадстаўнік.

К.

Множыць шэрагі перадавых у рэалізацыі пазыкі

У калёне пераможцаў

Руднянскі сельсавет. Жыткавіцкага раёну, пад кіраўніцтвам партячэйкі, пры актыўным ўдзеле ўсёй працоўнай грамадзкасьці сельсавету, на аснове бальшавіцкіх мэтадаў работы—ўдарніцтва і сацспаборніцтва дамогся перамогі па рэалізацыі пазыкі «4-га завяршаючага году пяцігодкі».

Кантрольнае заданьне па рэалізацыі пазыкі сярод рабочых і служачых у 2.000 рублёў, выканана на 2.235 руб., а заданьне па калгасным сэктары—ў 3000 руб., выканана на 4.000 руб.

Плян рэалізацыі пазыкі выкананы на 133,3 проц. Рэалізацыю пазыкі працягваем.

Старшыня с.-с.Ралясьцёнскі
Упаўнаважаны РК Калонік.

**
*

Рагачэў. Разгортваньнем растлумачальна-масавай работы, пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі раёну, Рагачэўскі раён рэалізаваў пазыку сярод рабочых і служачых раёну на 100.1 проц.

Зараз ўсе сілы пераключаны на пасьпяховае правядзеньне рэалізацыі пазыкі па вёсцы сярод калгасьнікаў, беднякоў і сераднякоў-аднаасобнікаў. 30 чалавек раённага актыву мабілізаваны на раён для практычнай дапамогі сельсаветам у правядзеньні пазыковай кампаніі.

**
*

Калгасьнікі нацыянальна-яўрэйскага калгасу «Труд», Хойніцкага сельсавету, падпісаліся па пазыку «4-га завяршаючага году» на 775 руб., перавыканаўшы сваё кантрольнае заданьне на 325 руб. Паасобныя калгасьнікі, як Клешч і інш. падпісаліся на 60 руб.

Радульчын.

**
*

Раённы нізавы друк Брагіншчыны ўключыўся ў конкурс і спаборніцтва на лепшае правядзеньне падпіскі «4-га завяршаючага году пяцігодкі»

З ўдзелам партыйных арганізацый, прафсаюзнага і калгаснага актыву разгорнута масавая работа сярод рабочых і калгасьнікаў раёну. Арганізаван зьлёт рабкораў-ўдарнікаў фінфронту, які выклікаў на сацспаборніцтва Хойніцкі раён на поўнае выкананьне заданьняў па рэалізацыі пазыкі.

Сакратар РК КП)б)Б
Кожа.
Рэдактар газ. «Трыбуна калгасьніка»
Яхнін.

**
*

Заслухаўшы на агульным сходзе калгасу «Бальшавік», Стара-Дарожскага раёну, пастанову НКФ БССР аб прэм'яваньні калгасу за добрую рэалізацыю пазыкі, калгасьнікі дадаткова падпісаліся на 200 руб. і зараз-жа ўнесьлі першыя ўзносы. Пазыка рэалізавана ўвашла на 1.500 руб. Плян мабілізацыі сродкаў II кварталу па ўсіх відах выкананы на 150 проц. Калгас пераключыўся на дапамогу суседнім калгасам у рэалізацыі пазыкі.

Па даручэньні агульнага сходу старшыня калгасу «Бальшавік»
Капатун.

На „бастонцы“

(Успаміны)

1919 год. Канец ліпеня месяца. Белапалякі наступаюць на чырвоны Менск. У гэты адказьнейшы час камсамольская арганізацыя (невялікая па колькасьці, але згуртаваная адзінай воляй і ідэяй), пад кіраўніцтвам партарганізацыі рыхтуецца да барацьбы з белымі панамі, рыхтуецца дапамагаць партыі ў падпольлі.

Для гэтага ўсе здаровыя камсамольцы Менскай арганізацыі былі арганізаваны і залічаны ў 4-ую роту Менскага каравульнага батальёну, знаходзячыся на казарменым становішчы. Камсамольцы несьлі каравульную службу, праводзілі палітмасавую работу сярод чырвонаармейцаў і г. д.

Перад самым прыходам белапалякаў большасьць камсамольцаў была накіравана на фронт для барацьбы з белымі. Многія з гэтых таварышоў назад не вярнуліся... Яны паклалі свае галовы за вызваленьне Менску, за вызваленьне Беларусі. Сярод загінуўшых менскіх камсамольцаў ёсьць такія, як тт. Горшман, Дварэцкі, Лішанскі, Ратнэр і іншыя.

**
*

Частка камсамольцаў засталася ў Менску працаваць падпольна, дапамагаць партыі ў барацьбе з белапольскімі акупантамі. Камсамольская арганізацыя ў часе падпольля засталася на палітычнай вышыні, правяла вялікую работу ў дапамозе партыі. Камсамольцы, былі «манапалістамі» ў распаўсюджваньні літаратуры, значную работу праводзілі па сувязі, дапамозе палітзьняволеным. Кіраўнікамі камсамольскай арганізацыі былі тады тт. Олікер, Бэмпі, Міляўскія і інш. Дзякуючы таму, што падпольная камсамольская арганізацыя была дысцыплінавана і згуртавана,—яна мела зусім мала правалаў. Цікава адзначыць, што кожны раз пасьля распаўсюджваньня праклямацый, на наступны дзень адбываліся па Менску павальныя вобыскі. Яскравы прыклад гэтаму дае нам вядомая гісторыя з «Хаімамі». Справа ў тым, што пасьля распаўсюджваньня аднэй праклямацыі, у Менску было арыштавана шмат таварышоў. У аднаго з арыштаваных знайшлі адрас на імя нейкага Хаіма. Таму ў Менску былі арыштаваны амаль усе Хаімы—і старыя і маладыя. Пратрымала іх дэфэнзыва ў сябе доўгі час, але не знайшоўшы патрэбнага Хаіма, арыштаваных выпусьціла, сапраўдны-ж таварыш даўно быў перапраўлены ў Савецкую Расію. Таксама вялікую работу праводзіў камсамол ў дапамозе партыі па рабоце сярод членаў прафсаюзаў, у барацьбе з нацыяналістычнымі сацыял-згодніцкімі партыямі, беларускімі нацдэмамі і г. д.

**
*

Я і некалькі другіх таварышоў 10-га ліпеня 1919 году сядзелі каля печы ў памяшканьні ЦК камсамолу на Падгорнай вуліцы (зараз вул. імя К. Маркса) і палілі дакуманты, каб на другі дзень яны не засталіся палякам. На вуліцы былі чутны толькі выбухі бомбаў, якія з аэрапланаў кідалі польскія лётнікі.

Выходзім на вуліцу, каб пайсьці дамоў. Ні «жывой душы». Ідучы, часта прыходзіцца спыняцца, каб ня трапіць пад выбух бомбы. А бегчы трэба далёка: з Падгорнай на Мала-Татарскую.

**
*

Назаўтра прышлі «яснавяльможныя» паны.

Спаткаўшы на вуліцы тав. Вольпава, я атрымаў заданьне: арганізаваць падпольную друкарню. Прыступіў да работы.

На Нова-Маскоўскай вуліцы (вызначанае загадзя месца) здабыў дзьве друкарскія касы і вечарам панёс да хаты. Два паліцыянты спынілі, зацікавіліся, што гэта за «дошкі з клетачкамі».

— А гэта проста дошкі!—адказаў я і яны мяне пусьцілі...

Горш вышла справа з перанясеньнем шрыфту. Прышлося зрабіць так. я ўзяў кошык, паклаў ўнізе трохі шчаўя, на ім паклаў каля аднаго пуду ці больш шрыфту, на шрыфце яшчэ раз шчаўя, потым буракоў, бульбы і панёс. На мяне з падазронасьцю паглядалі, бо такі невялічкі кошык, а цяжкі. І не здарма паліцыянт, які ішоў з жандарам з дэфэнзывы запытаў, што ў мяне ў кошыку.

— Гэта... гэта... нічога! Гэта бульба—вырвалася ў мяне

— А гэта ня сьпірт?—запыталіся яны.

— Не... не!

— Ну, ідзі,—сказаў жандар і пайшоў.

Гэта было для мяне нечакана і я трохі спалохаўся, але потым як быццам-бы нічога ня было, пайшоў да хаты.

Мне вельмі пашчасьлівілася, калі я па вуліцы цягнуў на возіку «бастонку» (друкарская невялічкая машынка, на якой можна друкаваць невялікага фармату рэчы). Быў дождж. На вуліцы было мала людзей і мяне ніхто не запытаў, што я цягну. У той-жа вечар пачалася работа ў друкарні.

Арганізавалі мы работу так: уначы набіраем—удзень друкуем. Заўсёды пры рабоце гарэла жалезная печка—на ўсякі выпадак. Калі жандары стукнуць, дык пакуль адчынім дзьверы, за гэты час ўсё зьнішчым.

Асабліва было цяжка з друкаваньнем, чутны стук машын. Таму мы арганізавалі нагляд вакол дому на вуліцы. Адзін чалавек стаяў на вуліцы і глядзеў, і калі хто падазроны падыходзіў, таварыш стукаў у вакно і мы спынялі друкаваньне.

Аднойчы нам прышлося зьнішчыць ужо надрукаваныя некалькі соцень адбіткаў часопісу «Факел Коммунизма», (гэты часопіс—орган ЦК камсамолу Літвы і Беларусі друкаваўся падпольна, і 2 ці 3 нумары вышлі легальна пры савецкай уладзе).

Зьнішчыць адбіткі прышлося таму, што нам паведамілі нібы ў нас ўначы будзе вобыск. Але потым гэта аказалася правакацыяй,—ніякага вобыску ня было.

Хоць і ў вельмі цяжкіх умовах, але ўсё-ж такі мы пасьпелі за час падпольнай работы выпусьціць шмат чаго. Надрукавалі некалькі адозваў: «Да жоўнежаў польскіх» (гэта значыць—да польскіх салдат). Адозвы былі распаўсюджаны ў польскіх казармах. У гэтых адозвах (на польскай мове) растлумачвалася сутнасьць барацьбы капіталістычнай Польшчы супроць Савецкай Расіі, чаго паны дамагаюцца ў гэтай барацьбе. Былі выпушчаны адозвы да беларускага сялянства з заклікам ісьці на барацьбу супроць паноў, арганізоўваць партызанскія атрады і выганяць паноў. Гэтыя адозвы друкаваліся на беларускай ці рускай мовах. Апроч гэтага, па даручэньню падпольнага партыйнага камітэту было надрукавана шмат іншых матар'ялаў.

Адозва да насельніцтва гораду, якая была выпушчана за дзень да прыходу Чырвонай арміі, заклікала насельніцтва да спакою.

Яна была надрукавана на рускай мове на аднэй восьмай аркушу паперы:

ПРОЛЕТАРИИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

Коммунистическая партия Литвы и Белоруссии

К НАСЕЛЕНИЮ ГОРОДА МИНСКА.

Польские банды трусливо оставляют население Минска на произвол судьбы.

Коммунистическая партия обращается к населению города с призывом не поддаваться провокационным слухам распространяемым разными польскими шпионами, соблюдать порядок и тишину, не грабить. Обращается также к обывателю с призывом не прятать товары, соблюдать полнейшее спокойствие и тишину, имея в виду, что нам на помощь идет организованная Красная армия, которая везет с собою хлеб, соль, мануфактуру, керосин (те предметы, которые совершенно отсуствовали во время властвования польских банд).

Все замеченные в нарушении порядка и тишины, в грабежах, в запрятании товаров—будут привлекаться к суровай ответственности.

Коммунистическая партия Литвы и Белоруссии.

Минск, 10 июля 1920 года.

Гэтая адозва на заўтра раніцою была расклеена па горадзе і прыцягнула шмат чытачоў.

А праз некалькі гадзін Менск стаў чырвоным.

Л. Палеес.

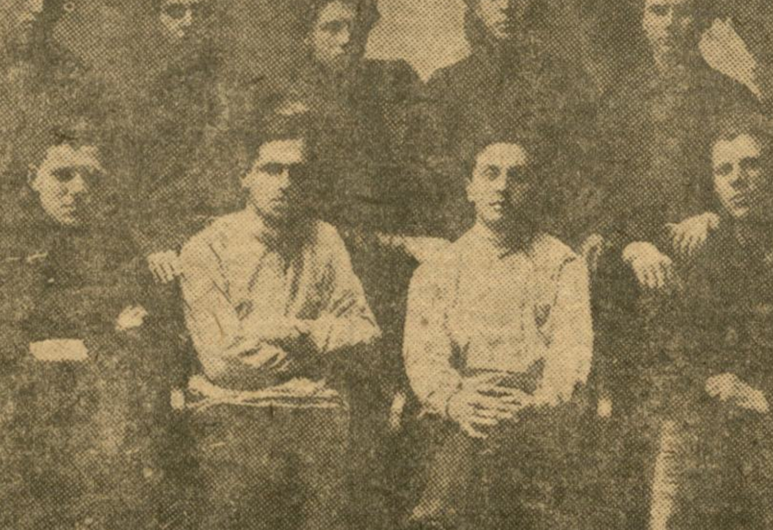

Група т. т., якія работалі падпольна у Менску пры польскай акупацыі Зьлева на права: стаяць т. т. ПІШЧЫКАЎ, ВАЙНЭР, ХАЕТ, ГУРЭВІЧ, ПАЛЕЕС, Л.
Сядзяць: т. т. МІЛЯЎСКІ А. БАМПІ, ОЛІКЕР Б. МІЛЯЎСКІ Н.

Ахапіць падпіскай на пазыку ўсіх сэзонных рабочых

Ня гледзячы на наяўнасьць ў БССР буйных сэзонных работ (торфараспрацоўкі, лесасплаў, лесараспрацоўкі, рыбна-прудовыя работы, прамжылбудаўніцтва і г. д.) ўсё-ж трэба канстатаваць, што работа сярод сэзоньнікаў па ахопе падпіскай на пазыку «4-га завяршаючага» праходзіць вельмі слаба. На сёнешні дзень нават не вядома, які процант кантрольнага заданьня па групе сэзонных рабочых выканан, з прычыны таго, што мясцовыя фінансава-крэдытныя арганізацыі камсоды ў гэтым напрамку бязьдзейнічаюць і не дасылаюць ніякіх зьвестак ,аб гэтай рабоце ў кіраўніцтва ашчадкасамі і дзяржкрэдыту.

Раёны, дзе сканцэнтраваны буйныя сэзонныя работы па розных галінах (Рэчыца, Асіпавічы, Барысаў, Полацк. Віцебск, Магілёў, Любань, Брагін, Уваравічы, Быхаў, Чашнікі, Мазыр, Бярэзіна, Пятрыкаў і г. д.) яшчэ не падышлі шчыльна да пасьпяховага вырашэньня гэтага пытаньня. Тут сэзонныя рабочыя зусім ў малой колькасьці ахоплены новай пазыкай.

Фінансава-крэдытны апарат, ў першую чаргу райашчадкасы, камсоды. прафарганізацыі павінны неадкладна разгарнуць масавую работу па ахопе сэзонных рабочых пазыкай.

Ашчадапарату пры дапамозе камсодаў і прафарганізацый, зьвязаных з сэзоннымі работамі, неабходна выявіць і ўлічыць ўсе месцы работ сэзоньнікаў гарадоў і раёнаў.

Толькі на аснове правядзеньня масавай работы сацспаборніцтва і ўдарніцтва можна і трэба дабіцца посьпехаў ў рэалізацыі пазыкі сярод сэзонных рабочых.

П.

З гонарам выканаць сацыялістычны дагавор

Адным з важнейшых сродкаў масавай работы ў рэалізацыі пазыкі «4-га завяршаючага» зьяўляецца шырокае разгортваньне міжраённага і ўнутрыраённага сацспаборніцтва. Кіраўніцтва ашчадкасамі і дзяржкрэдыту БССР заключыла сацыялістычны дагавор на лепшае правядзеньне рэалізацыі пазыкі «4-га завяршаючага» з кіраўніцтвам ашчадкас. і дзяржкрэдыту ЗСФСР. Умова прадугледжвае 5 асноўных пытаньняў:

1. У максымальна кароткі тэрмін выканаць кантрольнае заданьне па рэалізацыі пазыкі сярод арганізаванага і не арганізаванага насельніцтва гораду.
2. Аформіць падпіску па горадзе з аплатай першага ўзносу не пазьней 20 га ліпеня.
3. Скончыць рэалізацыю пазыкі на вёсцы сярод калгасьнікаў да 15 ліпеня, забясьпечыўшы да 1-га жніўня паступленьне не менш чым 20 проц. ўзносаў.
4. Закончыць рэалізацыю пазыкі сярод аднаасобнікаў да 1 жніўня.
5. Забясьпечыць максымальны ўдзел камсамольскіх арганізацый БССР і ЗСФСР ў ажыцьцяўленьні сацыялістычнага дагавору паміж ЦК ЛКСМ гэтых рэспублік на лепшае правядзеньне рэалізацыі пазыкі.

Арбітрам вылучаны галоўнае кіраўніцтва ашчадкас і дзяржкрэдыту СССР і рэдакцыі газэты «Зьвязда»

Вынікі праверaюцца не пазьней 15-га ліпеня г. г.

Усяму фінансава-крэдытнаму апарату, ўсёй пралетарскай грамадзкасьці неабходна з гонарам выканаць ўзятыя абавязкі.

Менская абутковая і швейная „Кастрычнік“ не прыступілі да вырабу прадметаў шырокага спажываньня

Вучыцца у гомельскага заводу „Пралетары“, які арганізаваў уцільцэх па рэалізацыі адкідаў

Арганізаваць утыльцэхі, скарыстаць адкіды

[illegible]

Ажыццявіць дырэктывы партыі і ўраду аб шырспажыве

[illegible]

„Чырвоны абутнік“ не жадае выпушчаць дадатковую прадукцыю

[illegible]

...водле пляну ў трэцім квартале ён павінен вырабіць 3000 табурэтак, 5000 тумбачак, 4000 сталоў і 1000 шафаў, між тым да гэтага часу выпрацавана толькі 80 шафаў. Гэта тлумачыцца тым, што ўтыльцэх, які арганізаваны пры заводзе, невыстарчальна абсталяваны, не забясьпечаны рабочай сілай і не спраўляецца з рэалізацыяй тых адкідаў, якія ёсьць на заводзе.

Гаспадарчыя, партыйныя і прафсаюзныя арганізацыі мала звяртаюць увагі на прасоўваньне прадметаў шырокага спажываньня да спажыўца. Гэта відаць з таго, што выробленая прадукцыя яшчэ і да гэтага часу не рэалізавана ні фабрыкай «Кастрычнік», ні заводам імя Молатава.

На абутковай фабрыцы «Чырвоны абутнік» плян трэцяга кварталу па вырабе дадатковай прадукцыі зусім сарваны. Адсутнічае цэх па ўтылізацыі адкідаў. Адміністрацыя гэта тлумачыць тым, што «пры канвэернай сыстэме ўтыльцэху арганізаваць нельга». Шматтыражка не мабілізавала рабочую масу на выкананьне важнейшых дырэктыў партыі і ўраду, якія накіраваны на паляпшаньне матарыяльных умоў рабочых.

Час не чакае, трэба па-баявому ўзяцца за ліквідацыю прарываў, даць дадатковыя прадметы шырокага спажываньня на савецка-калгасны рынак.

Брыгада газ. «Савецкая Беларусь»:

Чахоўскі, Дубовік.

Пабудова калгаснага ларку ў м-ку Крупкі на савецкім базары.

За граніцай

У краіне голаду, палявых судоў і падрыхтоўкі антысавецкай вайны

Пошасьць з голаду у Зах. Беларусі

Эпідэмія галоднага тыфусу ў Зах. Беларусі набыла пагражаючыя разьмеры. Голад, які ахапіў вёскі Зах. Беларусі, стварыў спрыяючыя ўмовы для пашырэньня эпідэміі. Ня гледзячы на тое, што з мэтай ізаляцыі захопленых эпідэміяй раёнаў, высланы спэцыяльныя санітарныя атрады,—эпідэмія прасякнула ў рад новых мясцовасьцяй.

З асаблівай сілай выбухнула эпідэмія ў **Валожынскім павеце.** Паводле даных **«Кур'ера Віленскага»** там хварэе на тыфус больш 150 чалавек. **20 сялян ужо памерла.**

Далейшы грабёж жабрацкіх дапамог беспрацоўным

ВАРШАВА. Ад 11 ліпеня ўваходзіць у жыцьцё новы закон аб забясьпечаньні ад беспрацоўя, які скарочвае час атрымліваньня дапамогі для беспрацоўных да 13 тыдняў, замест 17, прычым, падставай дапамогі будзе лічыцца не сярэдні заработак, а заработак работніка ў апошніх 13 тыднях перад стратай працы, што, пры сталых зьніжэньнях заработку, азначае яшчэ адну форму грабяжу дапамогі.

Новы закон выклікае вялікае абурэньне сярод беспрацоўных.

Забастоўка бэльгійскіх гарнякоў пашыраецца

У раёны забастоўкі пасылаецца войска

Парыж. 12-VII. Як паведамляюць з **Брусэля,** забастовачны рух гарнякоў пачынае захапляць **Фландрыю,** ня гледзячы на ўрадавыя меры з мэтаю перашкодзіць пашырэньню забастоўкі.

Учора на фабрыцы штучнага шоўку ў мястэчку Нінох зьявіліся бастуючыя рабочыя з Барынажу, да іх далучыліся мясцовыя рабочыя. Жандармэрыя дарэмна спрабавала разагнаць натоўп.

З Брусэлю і іншых гарадоў пасланы ў ахопленыя забастовачным рухам раёны **3 палкі пяхоты, 2 палкі кавалерыі і 1 полк стралкоў вэлёсыпэдыстаў.** Вэлёсыпэдысты разьяжджаюць па ўсіх дарогах Фландрыі. Паводле паведамленьня друку, бэльгійская паліцыя шукае ў Барынажы французскага камуністычнага дэпутата **Дэвэза,** які нібыта перайшоў граніцу.

У **Кен** (каля Шарлеруа) бастуючыя рабочыя пабудавалі барыкады на дарозе каля пераезду чыгуначнай лініі. Паліцыяй арыштавана 200 чалавек. На чыгуначнай лініі Брусэль-Парыж выкрыты разьвінчаныя рэйкі.

Паводле паведамленьня **«Юманітэ»,** усеагульная забастоўка бэльгійскіх вуглякопаў і мэталістаў выклікала моцнае ўзбуджэньне на бэльгійска-францускай мяжы.

***

Парыж: 12-VII: Як паведамляюць з Брусэлю, у Шарлеруа, дзе, 11 ліпеня фактычна пачалася ўсеагульная забастоўка, з самай раніцы тысячы бастуючых рабочых прабраліся ў горад, ня гледзячы на тое, што горад быў ачэплены войскам. Рабочыя дэманстравалі па вуліцах у адзнаку пратэсту супроць ураду, прадпрыемцаў і сацыялістычных правадыроў.

Жорсткія баі беспрацоўных з паліцыяй у ПАЗШ

Нью-Ёрк. 11-VII. Паводле паведамленьня **«Асошыэйтэд Прэс»,** у Сан-Луі (штат Місуры) пад кіраўніцтвам савету беспрацоўных адбылася дэманстрацыя беспрацоўных.

2.000 беспрацоўных падыйшлі да будынку муніцыпалітэту і спрабавалі ўварвацца ў яго, патрабуючы безадкладнай дапамогі. Паліцыя пусьціла ў ход агнястрэльную зброю і бомбы, якія выклікаюць сьлёзацячэньне, але беспрацоўныя стойка супраціўляліся, заяўляючы, што не пакінуць памяшканьня муніцыпалітэту, пакуль не даб'юцца дапамогі. Дэманстрантам удалося протрымацца некторы час, але за тым яны былі разагнаны паліцыяй. Забіты 1 рабочы і паранена 3.

Скандальны правал II Інтэрнацыяналу

Толькі войска выратавала Вандэрвэльдэ ад гневу абураных рабочых

Бэрлін. 12-VII. **«Бэрлінэр Тагеблят»** у сувязі са стачкай бэльгійскіх гарнякоў паведамляе падрабязнасьці аб учарайшым выступленьні **Вандэрвэльдэ** перад бастуючымі.

Калі Вандэрвэльдэ ў Шарлоруа выйшаў на балькон народнага дому, перад якім сабраліся рабочыя, ён быў спатканы лаянкамі.

Вандэрвэльдэ патрабаваў спакою, але натоўп заявіў: «няхай ён замест таго, каб гаварыць, выйдзе з рабочымі на вуліцу. Калі ня цяжка,—сайдзі ўніз і павядзі нас супроць салдат, мы пойдзем за табой»,—крычалі рабочыя.

Вандэрвэльдэ зышоў, раптоўна павярнуўся і схаваўся. Рабочыя ў абурэньні спрабавалі тады штурмаваць народны дом і мабыць нагналі-б Вандэрвэльдэ, калі-б войска прыкладамі не адціснула дэманстрантаў.

Гадавіну вызваленьня Беларусі ад белапалякаў працоўныя гораду Менску адзначылі грандыёзнай палітмасоўкай

12-га ліпеня—дзень XII-й гадавіны вызваленьня Беларусі ад белапалякаў працоўныя гораду Менску адзначылі нябывалай па сваёй грандыёзнасьці паліт-масоўкай на стадыёне.

На стадыёне сабралося да 18.000 рабочых і працоўных г. Менску і 2.800 фізкультурнікаў, сярод якіх 1.500 дынамаўцаў і 1.300 значкоўцаў (што атрымала значок «будзь гатоў да працы і абароны»). У палітмасоўцы таксама прымалі ўдзел фізкультурнікі Масквы і ангельскія рабочыя спартсмэны, якія прыехалі ў СССР для азнаямленьня з сацыялістычным будаўніцтвам.

Масавае сьвяткаваньне пачалося парадам фізкультурнікаў, які прыняў нам. начальніка ДПУ т. Шараў. Пасьля прыёму фізкультурнікі стройнымі калёнамі, пад гукі марша прайшліся перад урадавай трыбунай, з якой віталі фізкультурнікаў сакратар ЦК КП(б)Б тав. **Шаранговіч,** старшыня ЦВК БССР тав. **Чарвякоў,** прадстаўнікі гаркому КП(б)Б, гарсавету, гарпрафсавету, камсамолу і іншых грамадзкіх арганізацый.

З вялікай прамовай спатканы бурнымі авацыямі, аб значэньні сьвята вызваленьня Савецкай Беларусі ад белапалякаў выступіў адзін з выдатнейшых кіраўнікоў партызанскага руху на Беларусі ў час белапольскай акупацыі, сакратар ЦК КП(б)Б т. **Шаранговіч.**

Перадаўшы ад імя ЦК КП(б)Б бальшавіцкае прывітаньне пралетарыям і ўсім працоўным г. Менску ў дзень сьвяткаваньня XII-годзьдзя вызваленьня Беларусі ад белапалякаў і адзначыўшы гэраічную барацьбу нашай слаўнай Чырвонай арміі, якую яна правяла за вызваленьне Менску і ўсяе Беларусі ад белапольскіх банд і тыя жудасьці, якія тварылі гэтыя банды над працоўным насельніцтвам акупаваных мясцовасьцяй т. Шаранговіч занзачыў, што гэта сьвята ня аднэй БССР, але і ўсяго СССР таму, што пры падтрымцы пралетарыяту і працоўных ўсяго СССР мы змаглі вызваліць Беларусь ад белапалякаў.

Тав. Шаранговіч лічбамі і фактамі ілюстраваў тыя дасягненьні, якіх БССР дабілася за апошнія 12 год на фронце сацыялістычнага будаўніцтва пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, дзякуючы няўхільнаму правядзенню генэральнай лініі партыі.

— На руінах мы пабудавалі новыя заводы, кажа тав. Шаранговіч. У сельскай гаспадарцы, дзе панавала дапатопная саха, разгарнулі сваю работу дзесяткі МТС.

Спыніўшыся таксама на дасягненьнях БССР у культурным будаўніцтве, якія атрымаліся толькі дзякуючы правільнаму правядзенню ленінскай нацыянальнай палітыкі, дзякуючы маналітнай згуртаванасьці рабочых мас вакол КП(б)Б, на тых задачах, якія стаяць перад намі ў 4-м заключным годзе пяцігодкі, задачах другой пяцігодкі пабудовы бясклясавага сацыялістычнага грамадзтва тав. Шаранговіч заклікаў усіх рабочых, працоўных і фізкультурнікаў быць гатовымі ў кожную хвіліну, стаць на абарону сацыялістычнай бацькаўшчыны — СССР і даць адпор таму, хто ўздумае пасягнуць на інтарэсы рабочых і сялян, памятуючы, што БССР зьяўляецца фарпостам СССР на рубяжы з капіталістычным сьветам.

У заключэньні тав. Шаранговіч спыніўся на становішчы ў Зах. Беларусі, якая працягвае стагнаць пад ботам польскіх паноў і капіталістых.

— У XII-ю гадавіну вызваленьня Беларусі ад белапалякаў,—кажа тав. Шаранговіч,—мы можам цьвёрда заявіць рабочым і сялянам Заходняй Беларусі і ўсяе Польшчы.

— Мы пільна сачым за вашай цяжкай барацьбой з польскім фашызмам за свае сацыяльнае і нацыянальнае вызваленьне і за абарону СССР і што мы кожную хвіліну з вамі: (Белта):

Нікалаёнак Б. С.

12-га ліпеня раптоўна скончаўся Сакратар Смалявіцкага раённага камітэту камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі—тав. НІКАЛАЁНАК Б. С.

Тав. НІКАЛАЁНАК нарадзіўся ў 1897 годзе на Барысаўшчыне. Бацькі яго былі бедныя сяляне, пагэтаму тав. Нікалаёнку прышлося з малых год працаваць батраком ў кулакоў і гэтым самым здабываць сабе сродкі існаваньня для пражыцьця і дапамогі бацьком. Зразумела, што вучыцца ў школе тав. Нікалаёнку не прышлося, ён з цяжкасьцю навучыўся мала-мальскі чытаць і пісаць самавучкай.

У 1916 годзе тав. НІКАЛАЁНАК быў мабілізаваны ў старую армію, дзе прабыў 2 гады.

Пасьля перамогі Кастрычніцкай рэвалюцыі тав. НІКАЛАЁНАК уступае ў шэрагі Чырвонай арміі, у якой знаходзіўся да 1921 годзе змагаючыся на розных франтох супроць Дзенікіна, Юдзеніча і белапалякаў, а таксама супроць бандытаў у тылу.

Пасьля спыненьня грамадзянскай вайны, у 1921 годзе тав. НІКАЛАЁНАК зьвяртаецца назад у Барысаўшчыну, уступае у шэрагі камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі і пачынаючы з 1922 году працуе на партрабоце з пачатку сакратаром валячэйкі, пасьля інструктарам камітэту партыі і г. д.

У канцы 1922 году тав. НІКАЛАЁНАК камандыруецца Барысаўскім укомам партыі ў Менск у саўпартшколу на 6 м-цаў, дзе на раду з вучобай тав. НІКАЛАЁНАК вядзе вялікую арганізацыйна-партыйную работу сярод курсантаў у якасьці сакратара ячэйкі.

Пасьля сканчэньня саўпартшколы тав. НІКАЛАЁНАК зноў на партыйнай рабоце ў якасьці інструктара ўкома партыі Барысаўшчыны.

У 1924 годзе т. НІКАЛАЁНАК едзе на вучобу у камуністычны унівэрсытэт Захада ў Маскву; правучыўшыся $3^1/_2$ гады тав. НІКАЛАЁНАК вяртаецца ў Беларусь і працуе ў якасьці сакратара РК КП(б)Б у Жыткавічах і Ельску.

У 1931 годзе ў ліпені месяцы ЦК КП(б)Б перакідвае тав. НІКАЛАЁНКА ў Смалявіцкі раён, дзе ён працуе ў якасьці сакратара райкому партыі па дзень сваёй сьмерці.

12-га ліпеня роўна праз год пасьля пераезду ў Смалявіцкі раён тав. НІКАЛАЁНАК пры выкананьні службовых абавязкаў—скончаўся.

За час знаходжаньня ў радох камуністычнай партыі $12^1/_2$ год тав. НІКАЛАЁНАК вёў непрымірымую барацьбу з усялякага роду апартунізмам, быў адданым змагаром за генэральную лінію партыі. У штодзённым жыцьці тав. НІКАЛАЁНАК быў добрым і чулым таварышом.

У асобе тав. НІКАЛАЁНКА партыя згубіла адданейшага камуніста, актыўнага змагара за сацыялізм.

ГРУПА ТАВАРЫШАЎ.

ЦК КП(б)Б з глыбокім жалем паведамляе аб раптоўнай сьмерці 12-га ліпеня стойкага бальшавіка, адданага члена партыі — сакратара Смалявіцкага Раённага Камітэту Камуністычнай партыі (бальшавікоў Беларусі

тав. НІКАЛАЁНКА Б. С.

ЦК КП(б)Б

Смалявіцкі Раённы Камітэт Камуністычнай Партыі (бальшавікоў) Беларусі з глыбокім жалем паведамляе аб раптоўнай сьмерці 12-га ліпеня г. г. сакратара Смалявіцкага райкому партыі

тав. НІКАЛАЁНКА Б. С.

РК КП(б)Б

Па сьлядох лістоў рабселькораў

У газэту «Савецкая Беларусь» прышоў допіс «Тысяча пудоў ўгнаеньня гіне»: У допісе было сказана, што на вапненным заводзе калгасу «Чырвоны Пуцілавец», Сяргееўскага сельсавету, Пухавіцкага раёну, шмат вапеннага ўгнаеньня параскідана каля заводу і мокне пад дажджом. На заводзе пануе безгаспадарчасьць. Пухавіцкай райміліцыяй факт гэты расьследаваны і справа аб вінаватых накіравана Нарсуду Пухавіцкага раёну для разгляду.

***

Селькор Суражскага раёну ў допісе пад загалоўкам «Там, дзе ціш і гладзь» паведамляе: У Запольскім сельсавеце зрываюць пляны нарыхтовак. Замест нарыхтоўкі 84 тон бульбы здалі ўсяго 2 тоны. Малака замест 200 цэнтнераў здалі 2 цэнтнеры і г. д. Суражскі райКК расьследаваўшы гэты факт пастанавіла загадчыка Запольскай крамы сельспажыў тав: Данілава выключыць з радоў КП(б)Б.

***

Селькор Брагінскага раёну паведамляе, што старшыня Савіцкага сельсавету сабраў грошы па самаабкладаньні, і хавае ў кішэні, ў рээстр грошы не запісаны. Пры расьледаваньні факты поўнасьцю пацьвердзіліся. На старшыню Савіцкага сельсавету заведзена крымінальная справа.

***

Студэнт Камвузу паведаміў, што Прудзішчанскі сельсавет Лагойскага раёну, кулаком даў волю. Семьі кулакоў Голуба, Доўнара і Кандратові разбазарылі ўсю маемасьць: Падатак з іх не спагнаны. Сельсавет не зьвяртае на гэта ўвагі.

Лагойскі РВК расьледваў справу. Старшыня сельсавету зьняты з працы і справа перадана сьледчым органам для прыцягненьня яго да суровай адказнасьці.

***

Селькор Сіроцінскага раёну напісаў ў «Савецкую Беларусь» заметку пад загалоўкам: «Апартуніст Іваноўскі зрывае пасеў ільну», дзе адзначае, што ў ільнаводчым калгасе «Серп і Молат», Спаскага сельсавету, патрэбна было пасеяць ільну 140 га, а пасеяна 22 га. Старшыня праўленьня колгасу Іваноўскі зьняты з працы і аддаецца пад суд.

***

Солькор Заслаўскага раёну паведаміў, што ў Рагоўскай ШКМ маецца зажым крытыкі і самакрытыкі з боку загадчыка ШКМ Каліноўскага і настаўніка Савіцкага, якія сваімі паводзінамі дрэнна ўплывалі на вучняў. Заслаўскі райКК-РСІ тав Каліноўскаму вынесена вымова, а справа аб Савіцкім перадана пракурору для прыцягненьня яго да крымінальнай адказнасьці.

***

Селькор Пятрыкоўскага раёну паведамляе, што загадчык Курыцкага сплаўвучастку Канаваленка ўвесь час займаецца шкурніцтвам і шкодніцтвам. Працівапастаўляў сваю працу калгаснаму будаўніцтву. Калі калгас да яго зьвярнуўся, як да тэхніка за дапамогай па абмеры зямлі, дык прад'явіў ім скурніцкія запатрабаваньні. Канаваленка займаўся самазабясьпечэньнем і разбазарваньнем фондаў, якія прыбывалі ў Курыцкую краму сельспажу. Канаваленка быў яўным зажымшчыкам самакрытыкі: Пятрыкоўская райКК-РСІ, расьледаваўшы справу пастанавіла: Канаваленка з работы зьняць, забараніўшы яму ў далейшым займаць адказныя пасады: За зажым самакрытыкі і іншыя злаўжываньні справа перадана ў судова-сьледчыя органы:

Адказны рэдактар П. ШАСТАКОЎ.

Ухавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ Каса з 1 г. дня	ХТО ЯНА? (ВОРАГ КАЛЯ ПАРОГУ)
КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“ Каса ад 12 гадз.	ГОНАР

МАГІЛЕЎСКІ

Індустрыяльна-Архітэктурна-Будаўнічы Тэхнікум

абвяшчае АСЕНЬНІ ПРЫЕМ студэнтаў на 1-шы курс

на аддзяленьне прамбуду—120 асоб і на аддзяленьне грамадзкіх пабудоў—70 асоб.

Ўзрост паступаючых ад 16 да 25 гадоў.

Бяз іспытаў прымаюцца ўсе скончыўшыя сямігодкі, або раўналеглыя сямігодцы навучаныя ўстановы.

Да заявы неабходна дадаць дакуманты ў арыгіналах:

а) анкету, б) аб узросьце, в) аб стане здароўя, г) аб адукацыі, д) аб сацыяльным і матар'яльным становішчы бацькоў, е) аб адносінах да вайсковай службы, ж) 2 фотакарткі, з) паштовых марак на 30 к.

Студэнты забясьпечваюцца інтэрнатам і стыпэндыяй на 70 проц.

Заявы з дакумантамі прымаюцца да 1-га верасьня. Адрас: г. Магілеў на Дняпры, Першамайская вул., № 54, Індустрыяльна-Архітэктурна-Будаўнічы Тэхнікум.

ДЫРЭКЦЫЯ

Менская партызанская камісія

даводзіць да ведама ўсіх партызан і чырвонагвардзейцаў аб тым, што

17 ліпеня г. г. праводзіцца ШТУРМАВЫ СУБОТНІК

у саўгасе „Вишневка“, Паперняскага с.-с.

Збор чырвоных партызан і чырвонагвардзейцаў а 7 гадз. увечары каля Эльводу

Яўка ўсіх чырвоных партызан і чырвонагвардзейцаў абавязкова

Нам. старшыні партызанскай камісіі БАЙКОЎ

Па шляху ад пляну ГОЭРЛО 1750 тысяч кілёват-гадзін да 100 міліярдаў кілёват-гадзін у другой пяцігодцы

XVII партыйная канфэрэнцыя вызначыла зьмест другой пяцігодкі: «... канчатковая ліквідацыя капіталістычных элемэнтаў і клясаў наогул, поўнае зьнішчэньне прычын, параджаючых клясавую розьніцу і эксплёатацыю і перамаганьне перажыткаў капіталізму ў эканоміцы і сьвядомасьці людзей, ператварэньне ўсяго працоўнага насельніцтва краіны ў сьвядомых і актыўных будаўнікоў бясклясавага сацыялістычнага грамадзтва».

Электрыфікацыя краіны зьяўляецца дзецішчам Кастрычніцкай рэвалюцыі. Лёзунг тав. Леніна аб тым, што камунізм—гэта савецкая ўлада плюс электрыфікацыя ўсёй краіны, будзе стагодзьдзямі гарэць ў міліярдах кілёват электрастанцый сацыялістычнага прамадзтва.

Ужо ў мінулым годзе краіна Саветаў выробляла дзесяць міліярдаў кілёват-гадзін электраэнэргіі. У 1932 г. Савецкі Саюз дасягне 17 міліярдаў кілёват-гадзін Прайшло толькі некалькі дзён як завярцеліся дняпроўскія турбіны. Шматводны Дняпро цячэ ўжо па медных правадох, паскарае рух да сацыялізму. Мы пачалі электрыфіцыраваць нашу краіну з маленькіх волхаўбудаўскіх турбін, пабудавалі Днепрабуд, Асінбуд, электрычнасьць становіцца сэрцам нашай народнай гаспадаркі.

Тэхнічная рэвалюцыя, бурны рост вытворчых сіл немысьлімы без электрыфікацыі. Электрычнасьць рэвалюцыянізуе ўсю нашу народную сацыялістычную гаспадарку. Мы павінны ствараць магутную электрычную прамысловасьць, арганізаваць масавы выраб найноўшых электрычных машын, матораў, прыбораў. Максымальнае разьвіцьцё электрабудаўніцтва зьяўляецца вядучай роляй у завяршэньні тэхнічнай рэканструкцыі нашай народнай гаспадаркі.

Выходзячы з гэтага, XVII усесаюзная партыйная канфэрэнцыя паставіла, як адну з асноўных задач,—гэта канчатковую тэхнічную рэканструкцыю ўсяе народнае гаспадаркі, падвод пад усе галіны яе вышэйшай тэхнічнай базы і да канца другой пяцігодкі, у 1937 г., як мінімум, давесьці выраб электраэнэргіі ў Савецкім Саюзе да 100 міліярдаў кілёват-гадзін.

«Без правядзеньня тэхнічнае рэканструкцыі ва ўсіх галінах народнае гаспадаркі, без падвядзеньня пад яе найноўшай машыннай тэхнікі нельга забясьпечыць бальшавіцкіх тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, якіх патрабуе ажыцьцяўленьне асноўных задач другая пяцігодка». (З рэзалюцыі XVII партканфэрэнцыі).

Асноўнымі элемэнтамі тэхнічнай рэканструкцыі зьяўляюцца мэханізацыя і электрыфікацыя, але-ж асабліва месца займае электрыфікацыя, таму што яе можна падводзіць пад усе віды народнай гаспадаркі. Ні ў якім выпадку нельга электрыфікацыю адрываць ад іншых відаў сацыялістычнага будаўніцтва. Ленін жорстка бічаваў тых, хто не разумеў электрыфікацыі як сынтэзу ўсіх дасягненьняў навукі і тэхнікі. Яшчэ ў лістападзе месяцы 1928 г. на пленуме ЦК УсеКП(б) тав. Сталін гаварыў: «Як бачыце пад электрыфікацыяй краіны Ленін разумее не ізаляваную пабудову паасобных электрастанцый, а паступовы перавод гаспадаркі краіны, у тым ліку і земляробства на новую тэхнічную базу, на тэхнічную базу сучаснай буйнай вытворчасьці зьвязанай так ці інакш, проста ці ўкосна са справай электрыфікацыі».

Яскравым прыкладам таго, наколькі вырастае электрагаспадарка, зьяўляюцца параўнаньні будаўніцтва электрастанцый ў першай і другой пяцігодцы. Калі ў першай пяцігодцы намі асвоена будаўніцтва такіх магутных электрастанцый, як Днепрабуд, Волхаўбуд і Асінбуд, дык у другой пяцігодцы ў адной толькі БССР прадугледжана пабудаваць электрастанцыі ў такіх раёнах, як Гомель, Магілеў, Барысаў, Менск, Быхаў Бабруйск, Мазыр, Віцебск і значна павялічыць магутнасьць Асінбуду—замкнуць у кальцо электрафікацыі БССР.

За час выкананьня пяцігадовага пляну ў БССР у галіне будаўніцтва электрагаспадаркі дасягнуты вялізарнейшыя посьпехі. Па некаторых галінах пляны ня толькі выкананы, але і перавыкананы. Напрыклад, па першапачатковых намётках пяцігадовага пляну патрэбна было выпрацаваць электраэнэргіі ў 1931-32 г. 197 міліёнаў кілёватгадзін, фактычна-ж выпрацавана 250мл. кілёватгадзін. Плян устаноўлены быў на 1931-32 г. магутнасьцю ў 100 тысяч кілёват-гадзін, але трэба сказаць, што мы гэта заданьне значна недавыканалі, нашы электрычныя станцыі толькі выканалі 64 тысячы кілёват-гадзін. З гэтага відаць, што станцыі, якія ёсьць БССР, працавалі нездавальняюча.

Мы маем такія факты, што з прычыны дрэннага плянаваньня, недастатковага тэхнічнага кіраўніцтва вельмі часта турбіны верцяцца ў пустую, або працуюць з няпоўнай нагрузкай. Вось чаму наша электрагаспадарка яшчэ значна адстае ад тэмпаў рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі, вось чаму нам патрэбна асабліва змагацца за косінус Фі.

У другой пяцігодцы мы павінны дабіцца таго, каб поўнасьцю электрыфікаваць усю нашу буйную прамысловасьць, максымальна мясцовую і саматужную. Сельская гаспадарка БССР патрабуе ад энэргетыкі абслугоўваньня працэсаў жывёлагадоўлі і тэхнічных культур. Сельская гаспадарка БССР спэцыялізуючыся на жывёлагадоўлі, сьвінагадоўлі і тэхнічных культурах, патрабуе большага ўкараненьня электраэнэргіі чым раней.

Дырэктыва партыі аб паляпшаньні матар'яльных і культурна-бытавых умоў рабочае клясы патрабуе вялікага будаўніцтва камунальнае гаспадаркі. Камунальная гаспадарка БССР у другім пяцігодзьдзі павінна вырасьці ня менш чым у два разы, будаўніцтва яе павінна праходзіць на аснове навейшай тэхнікі.

Усё гэта ставіць перад электрагаспадаркай БССР фарсаваньне тэмпаў яе разьвіцьця і адданьня гэтаму ўчастку работы максымальнай ўвагі, каб укараняючы электраэнэргію ва ўсе галіны народнае гаспадаркі, мы разьвівалі-б яе на аснове карэннай тэхнічнай рэканструкцыі.

Трэба наладзіць правільнае плянаваньне, кампэтэнтнае тэхнічнае кіраўніцтва электрычнымі станцыямі, рацыянальнае скарыстаньне іх магутнасьці.

Для выкананьня гэтых вялізарнейшых задач трэба мабілізаваць ініцыятыву, сьмякалку, і адданасьць усіх рабочых, спэцыялістаў, калгасьнікаў для пасьпяховага завяршэньня першай пяцігодкі і прыступіць да рэалізацыі вялікага пляну пабудовы бясклясавага грамадзтва. Гэтаму дапамогуць вялікая сіла і значэньне 6 гістарычных умоў тав. Сталіна.

Д. М.

Упаўнавваж. Галоўлітбелу № А-53.

Друкарня імя Сталіна.